

نامه‌ی پولوس ره‌سول وه رومییل

ده‌نگ داسه‌و.^۹ چونیکه خوداڭ که ئه‌یو وه‌گه‌رد روحم وه‌ناو کار ئینجیل کوره‌گه‌ئ خزمه‌تی که‌م، شایه‌تمه که چو‌ی له‌ناو دوعایلم یه‌سه‌ر وه هه‌ر وه‌ختیگ تیه‌رمه‌دانه هویرم و^{۱۰} لالکیه‌مه‌و که ئه‌گه‌ر خودا بتوائ، ئیسه ده‌س ئاخ‌ر یه جورینگ بتویه‌نم بام ئه‌را لادان.^{۱۱} چونیکه ئه‌زهرت دیندان دیرم تا خه‌لات روحانیک بره‌سنمه پیدان که بوده بایس قه‌وه‌تدان؛^{۱۲} یانی تا له ئیمان یه‌ک‌تره‌کی دنگه‌رمه‌و بویمن، من له ئیمان ئیوه و ئیوه له ئیمان من.^{۱۳} ئی برایل، نیه‌توام بی‌خه‌ور بوین که چهن جار تواسمه بامه ئه‌را لادان، وه‌لی هه‌ر جار پێه‌ لیم به‌سریا. توام که وه‌ناو ئیوه‌یش خه‌له‌یگ دره‌و بکه‌م، هه‌ر ئه‌وجوره که وه‌ناو ئه‌و باقی ناجویله‌که‌یل ئی کاره‌ کردمه‌.

^{۱۴} مه‌ خوه‌م هه‌م وه‌ یونانیه‌گان و هه‌م وه‌ به‌ریه‌ریل، هه‌م ئایه‌میل زانا و هه‌م ئایه‌میل نه‌زان قه‌رددار زانم.^{۱۵} جا ئه‌زهرت فره‌یگ دیرم که وه‌ ئیوه‌یش که هاینه روم ئینجیل جار بی‌هم.^{۱۶} چونیکه مه‌ له ئینجیل شه‌رمزار نیم، ئه‌را ئیه‌ک هی‌ز خوداس ئه‌را نجات هه‌ر که‌سیگ که ئیمان باری، یه‌کم جار جویله‌که‌ و له‌شونی یونانی.^{۱۷} چونیکه وه‌ناو ئینجیل، ئه‌و سال‌ح بویه‌ که له خوداس ئاشکراوه‌ بود، که له سه‌ره‌تایی تا وه‌ ئاخ‌ر ها مل ئیمان. هه‌ر ئه‌وجوره که وه‌ناو کتاو حه‌به‌قوق په‌یخه‌مه‌ر نویسریاس: «سال‌حان وه‌ ئیمان زنه‌یی کی.»

له پولوس، خولام مه‌سیح عیسا،
 ۱ که ده‌نگ کریاس تا بوده یه ره‌سول، جیاوه‌ بیه تا مزگانی ئینجیل خودا جار بی‌؛
 ۲ هه‌ر ئه‌و ئینجیله که خودا وه‌رجه‌وه، له‌ ری‌ په‌یخه‌مه‌ریل خوه‌ئ، وه‌ناو نویسریایل موقه‌ده‌س واده‌ئ داوید و^۳ له‌ باوه‌ت کور ئه‌یوه، که وه‌ پێ جه‌سه له‌ نه‌ته‌وه‌ئ داود پادشا بی و^۴ وه‌گه‌رد زنیه‌و بویی له‌ ناو مرده‌گیل، وه‌ پێ روح قودوسی‌هت، وه‌ناو هی‌ز، جار دریاد که کور خوداس، یانی خوداوه‌ندمان عیسا مه‌سیح.^۵ ئیمه له‌ ری‌ ئه‌یو و وه‌بونه‌ئ ناوی‌ فیز و خزمه‌ت ره‌سول بین دریاسه‌ پیمان تا وه‌ناو گشت مله‌تیل، مه‌ردم ده‌نگ بکیم ئه‌را گوش ته‌کانن له‌ ئیمان.^۶ ئیه‌ ئیوه‌یش گرته‌ وه‌ر که ده‌نگ کریانه تا هن عیسا مه‌سیح بوین؛

^۷ وه‌ گشت ئه‌وانه که وه‌ناو شار روم، خودا دوسیان دیری و ده‌نگ کریانه تا له‌ موقه‌ده‌سیل بون؛
 فیز و ئاشتی و سلامه‌تی له‌لای خودا، باوگ ئیمه و خوداوه‌ند عیسا مه‌سیح، وه‌گه‌رددانه‌و بود.

ئه‌زهرت دین روم

^۸ وه‌رجه هه‌ر چشتی، له‌ ری‌ عیسا مه‌سیح، وه‌بونه‌ئ گشتدان سپاس خودای خوه‌م که‌م چونیکه ئیمان‌دان وه‌ گشت کوره‌ئ دنیا

خهزهو خدا وه سهر نادرسی بهشهر

۱۸ چونیکه خهزهو خدا له ئاسمان ئاشکرا بود وه سهر ههر لهون خودانه ناسی و نادرسی ئایه میلینگ که وه گهر نادرسی خوئان، نوای راسی گرن. ۱۹ چونیکه ئه و چشته که له باوهت خودا بود بناسی ئه رايان ئاشکراس، ئه را ئیه که خودا ئه وه نیشانیان داس. ۲۰ چونیکه ههر له ئه و وهخته که جهان وه دی هات، سفه تیل ناداری خودا، یانی هیز ئه به دی و خودابویی، وه ناو چشتیلی که درس کردیه، خاس بو بوینیدی. جا هویچ ده سپیچکیگ ئه را ئه وانه نیه.

۲۱ ئه را ئیه که ههر چهن ئه وانه خودا ناسین، وه لی جور خودا حرمت ئه یو نه گردن و سپاسی نه کردن، به لکه م وه ناو فکریان تویش چشتیل پویچ هاتن و دل بی فامیان تیه ریکه و بی. ۲۲ ئه وانه خوئان وه زانا زانستیان، وه لی گیلگه وچ بین و ۲۳ جه لال خودای نه مر وه گهر د پیکه ریلی که جور ئنسانیک که مرئ و باله ندهیل و گیانه وه ریل و خزنه یلن، گورانن.

۲۴ جا خودایش ئیانه وه ناو شاهوتیل دلیان وه ناپاک هیشت، تا وه ناو خوئان جه سه یلیان بی حرمته وه بکه ن. ۲۵ چونیکه ئه وانه ئه و راسیه که له باوهت خوداس وه گهر درو گورانن و درسکریای وه جی درسکه ره سش و خزمهت کردن، درسکه ری که تا ئه به د پر بمارکه. ئامین.

۲۶ وه ئی بونه خودایش ئیانه وه ناو هه واهه وه سیل شهرمزارانه هیشتیانه خوئانا. ته نانه ت ژنیلیان، جفتبوین سریشتیان وه گهر د ئه و چشته که ناسروشتیه، گورانن. ۲۷ ههر ویجوره، پیائیش له جفتبوین سریشتی وه گهر د

ژنیلیان واز هاوردن و ناو ئاگر هه واهه وه س ئه را یه کتره کی، سزبان. پیائیل وه گهر د پیائیل کاریل شهرمزارانه کردن و سزای خه تالیلیان وه ناو خوئان گردن.

۲۸ وه بونه ئی ئیه که ئه را ئه وانه ناسین خودا نیه تیه رزیاد، خودایش ئه وانه هیشته ناو فکریل ناشیرین تا کارینگ بکه ن که نه بایه بکرید. ۲۹ ئیانه نیقه ئتوز بین له ههر لهون نادرسی، شه رئا شویی، ته ما و دلپئسی. ئه وانه پر له له سه سوی، خوین کردن، مرافه، فریو و دلپئسی. قسیه تیه رن و به ن، ۳۰ بختکه رن، که سیلیگن که قینیان له خودا تی، بی شهرم، لویته رز و خودپه ره سن. ئه را وه جی هاوردن کاریل شه رئا شویی، رییل تازه درس که ن. ملچه فته وه که ره و داگ و باوگ، ۳۱ گیلگه وچ، بی وه فا، بی ئافتوه ه ست و بی به زه یین. ۳۲ ههر چهن له حوکم دادپهروه رانه ئی خودا ئاگدارن که ئه وانه ئی که ئیجور کاریلی که ن، سزایان مه رگه، نه ته نیا خوئان ئه و کاریله که ن، به لکه م که سیلیگیش که ئه و کاریله که ن، مور که ن.

داوه ری دادپهروه رانه ئی خودا

۲ ئمجا تو ئی ئایه م که یه کیگ تر ماکوم که ی، ههر که سیگ که هید، هویچ ده سپیچکیگ نیری. چونیکه وه ههر باوه تی که یه کیگ تر ماکوم که ی، خوده ماکوم کردیده؛ چونیکه تو که داوه ری که ی، خوده ههر ئه و کاریله که ی. ۲ ئیمه زانیمن که داوه ری خودا وه سهر که سیلی که ئیجور کاریلی که ن، حه قه. ۳ جا تو ئی ئایه می که که سیلی که ئیجور کاریلی که ن داوه ری که ی وه لی خودیش ههر ئه و کاریله که ی، ئی گومان که ی له داوه ری خودا تویه تی دهر بچید؟ ۴ یا ده و له مه نی می ره بانی و

دئ و فکریلیان وه نوای یه کتره کی یا تاوانباریان
کئ یا بیتاوان.^{۱۶} ئیه روژیک هه لکه فئ که خودا
وه پئ ئینجیلینگ که من جار دهم، رازیل دل
ئایه میل له رئ مه سیح عیسا داوهری کئ.

جوبله کهیل و شهریهت خودا

^{۱۷} وهلئ ته گهر تو خوده وه جوبله که زانید و
پالهو دایده سه شهریهت و ئهرا ئیه که خودا
ناسی وه خوده شانازی که ی و ^{۱۸} خاست ئیهو
زانید و چوینکه له شهریهت تالیم گردیده،
ئهو چشته که له گشت خاستره مور که ی
و ^{۱۹} ته گهر دلنیايدن که تو خوده رینمای
کوریلید و نویریگید ئهرا ئهوانه که هانه ناو
تیهریکی و ^{۲۰} مالم نه زانیل و ماموستای منایل
و سائو شهریه تیگید و ماریفیت و راسی ها
نوای چهود، ^{۲۱} جا تو که ئهو باقی مهردمه
تالیم دهئ، ئئ خوده تالیم نئید؟ تو که وه
زد دزی تالیم دهئ، ئئ خوده دزی که ی؟
^{۲۲} تو که ئویشئ نه بایه داوانپسی کرد، ئئ
خوده داوانپسی که ی؟ تو که قیند له بتیل
تئ، ئئ خوده مابه دیل تالان که ی؟ ^{۲۳} تو
که وه شهریهت شانازی که ی، ئئ وه گهرد
ژیر پا ناین شهریهت، خودا بی حرمهتهو
که ی؟ ^{۲۴} چوینکه ههر ئهوجوره که وه ناو کتاو
په یخه مه ریل نویسریاس: «وه بونه ئئ ئیوه، له ناو
ناجوبله کهیل وه ناو خودا کفر که ن.»
^{۲۵} چوینکه خهته نه وه راسی ئهو وهخته
تیهرزئ که شهریهت وه جئ باری، وهلئ
ئه گهر شهریهت بنیدی ژیر پا، چمائ
خهته نه نه کربایده. ^{۲۶} جا ئه گهر پیاپگ که
خهته نه نویه، حوکمیل شهریهت وه جئ باری،
ئئ خهته نه کریا وه حساو نیه تئید؟ ^{۲۷} جا
ئهوه که وه ناو جهسه وه خهته نه نویه، وهلئ
شهریهت پارێزنی، تنی که حوکمیل نویسریای

سهور و تامول خودا سوکهو که تئد و نیه زانی
که مپره بانی خودا له ئهو باوه ته سه که تو وه رهو
توبه بوئید؟

^۵ وهلئ تو وه بونه ئئ که له رهقی و دل
توبه نه کهرد، خهزهو ئهرا خوده، ئهرا روژ
خهزهو گردهو که ی، روژیک که داوهری
دادپهروه رانه ئئ خودا ئاشکراوه بود. ^۶ خودا
«سزای ههر کهس وه پئ کرده وه ئئ ده ئیده
پئ.» ^۷ ئیهو زنه ئئ ته بهدی بهخشیده که سیلی
که وه گهرد سهور، کاریل خاس وه جئ تهرن و
هانه شون جه لال و حرمت و نه مری؛ ^۸ وهلئ
وه خودپه سه نیل و ئهوانه که له راسی گوش
نیه ته که نهن به لکه م گوش له نادرسی ته ککن،
توره پی و خهزهو ریشئ. ^۹ ههر ئایه میگ که
خراوی بکئ توبیش بهرد و په شیوی تئ، یه کم
جار جوبله که و له شونی یونانی. ^{۱۰} وهلئ ههر
که سیگ که خاسئ بکئ، جه لال و حرمت
و ئاشتی و سلامهتی بوده نسیوی، یه کم جار
جوبله که و له شونی یونانی. ^{۱۱} چوینکه خودا
دوچه وه کی نیه کئ.

^{۱۲} ئهرا ئیه که گشت که سیلی که بی
ئیه که شهریهت داشتوین گونا کردنه، بی
شهریه تیش له بین چن و گشت که سیلی که
له ژیر شهریهت گونا کردنه، له رئ شهریهت
داوهری بون. ^{۱۳} چوینکه ته نیا ئهوانه ئئ که
شهریهت شنهفن له لائ خوداوه سالحان نین،
به لکه م که سیلی سالحان وه حساو تیهن که
شهریهت وه کار بهن. ^{۱۴} ئهرا ئیه که هنائ
ناجوبله کهیل که شهریهت نترن، له روی
سریشتیان حوکمیل شهریهت وه جا تهرن،
ئهوانه ههر چهن شهریهت نترن، وهلئ خویان
ئهرا خویان شهریه تیگن. ^{۱۵} ئهوانه نیشان دهن
که کار شهریهت وه بان دلان نویسریاس،
ههر ئهوجوره که وژدانیا نیش وه ئیه شایهتی

پیمان و ٹویشن کہ ٹیمہ ٹیجورہ ٹویشیم؟
ماکومیہ تئانہ دادپہروہرانہس.

ہویچکس سالحان نیہ

۹ جا چہ بائہ بوشیم؟ ئی ٹیمہ کہ
جوبلہ کہیمن لہ باقی مہردم وەزمان خاسترہ؟
نہخیر! چونیکہ ٹیمہ ہەر ٹیرنگیش بخت
کردیمنہ کہ گشتیہ کی، ہم جوبلہ کہ و ہم
یونانی گیرودہی گونان. ۱۰ ٹہوجورہ کہ وەناو
نویسریال موقہدەس ہاتّہ:

«ہویچکس سالحان نیہ، تہانہت یہی
نہفہریش نیہ.

۱۱ ہویچکس نیہفامی،

ہویچکس میئی خودا نیہ کی.

۱۲ گشتیہ کی لہ ری دەرچینہ،

گشتیان وە بہ کہو پویچہو بینہ.

کارخاسکریگ نیہ،

تہانہت یہ نہفہر.

۱۳ «قورگیان مینیدہ فہور وازیگ و

زوانیان تہرا فریو داین وە کار بہن.»

«ژار ہہ فی ہا ژیر لئیولیان؛»

۱۴ «دەمیان پر لہ نوور و تہلہ.»

۱۵ «پالیان تہرا شان خون پہلہ کی؛

۱۶ ہەر کورہ چن، خاپوری و بیہختی

ہیلنہ جی و

۱۷ ری ناشتی و سلامہتی نہناسینہ.»

۱۸ «زاورچین لہ خودا وەناو چہولیان

نیہ.»

۱۹ ٹیرنگہ زانیمن تہو چشتہ کہ شہریعت
ٹویشی تہرا کہسیلینگ ٹویشی کہ ہانہ ژیر
شہریعت، تا ہەر دەمگ بوہسرید و جہان
گشتی لہنوائ خودا جواوگو بون. ۲۰ چونیکہ
وہ گہرد وە جی ہاوردن کردہوئی شہریعت
ہویچ بہشہریگ لہ وەر چہو خوداوہ سالحان

وہناو شہریعت دیری و خہتہنہ بویدہ وەلی
شہریعت نیدہ ژیر پا، ماکوم کی.

۲۸ چونیکہ جوبلہ کہی راسہکانی تہوہ نیہ
کہ وە شیوہ جوبلہ کہ بود و خہتہنہی
راسہکانیش کاریگ وە شیوہ و جہسہی نیہ.
۲۹ بہلکہم جوبلہ کہ تہوہسہ کہ لہ ناخہو
جوبلہ کہ بود و خہتہنہیش کاریگہ دلی کہ
لہ ری روح خودا تہنجام گری، نہ لہ ری
شہریعت نویسریای. ٹیجور کہسیگ تاریف
خوہی لہ خودا گری، نہ لہ ٹاہم.

خودا تہمینہ

۳ جا سود جوبلہ کہ بین چہس؟ یا خہتہنہ
چ قیریگ دیری؟ ۲ لہ ہەر باوہتہو فرہس.
یہکم جار ئیہ کہ کہلام خودا وە تہمانہت
سپاراسہ جوبلہ کہیل.

۳ تہگہر برینگ لہ لیان تہمین نوین، چہ بائہ
بوشیم؟ ئی تہمین نوینیان، تہمانہت خودا
پویچہو کی؟ ۴ بی گومان نہ! تہمانہت تہگہر
گشت ٹاہمیلیش دروزن بون، خودا راس
ٹویشید! ہەر تہوجورہ کہ وەناو کتاو زہبور
نویسریاس:

«تا توی وەناو کہلام خوہد وە حق بوید

وہختی داوہری کریہید، بیدہو.»

۵ وەلی تہگہر نادرسی ٹیمہ درسی خودا ٹاشکرا
کی، چہ بائہ بوشیم؟ بانی خودا ستہمکەرہ
کہ خہزہوہ لیمان گری؟ جور ٹاہمیزای قسیہ
کہم. ۶ بی گومان نہ. تہگہر نہ خودا چوی
تویہنسیا ئی جہانہ داوہری بکی؟ ۷ وەلی تہگہر
لہ ری درو مہ راسی خودا فرہتر ٹاشکرا بود
و تہیو فرہتر جہلال پەیا کی، ئی دی تہرا
من ہیمرای جور گوناکاریگ ماکوم بوم؟ ۸ جا
تہرا نویشیم: «باین خراوی بکیم تا خاسی بائہ
دی»، ہەر تہوجورہ کہ برینگ بخت کہنہ

خودای ناجویله که یلیش ههس. ۳۰ چونیکه خودا یه کیکه، جا ئی خودا خه ته نه کریایته گان یانی جویله که یل وه پئ بنه وای ئیمان و خه ته نه نه کریایه گانیش یانی ناجویله که یل له ری هه ر ئه و ئیمان، سالحان وه حساو تیه ری. ۳۱ جا ئی ئیمه شهریه ت وه گهر د ئی ئیمان خاپور کیم؟ هه رایتیه ر! وه چه واشه ئیمه شهریه ت به رده وامه و کیم.

ئیراهیم وه ئیمان سالحان وه حساو هات

جا له باوه ت ئه و چشته که گیر ئیراهیم ۴ په یخه مهر هات، چه بود بوبیشی، ئه وه که له روی جه سه وه، باپیرمانه؟ ۲ چونیکه ئه گهر ئیراهیم وه پئ کرده وه سالحان وه حساو هاتوی، چشتی ئه را شانازی کردن داشت؛ وه لی له لای خودا وه ئیجوره نیه. ۳ چونیکه کتاو تهورات چه ئویشی؟ «ئیراهیم وه خودا ئیمان هاورد و ئیه ئه رای سالح بوین وه حساو هات.» ۴ ئیرنگه که سیگ که کار کئ، چه قده سه گه ئی خه لاتی وه حساو نیه ئی، به لکه م چه قیه. ۵ که سیگ که کار نیه کئ، به لکه م پشت داسه خودای که خودانه ناسیل سالحان حساو کئ، ئیمانی ئه رای سالح بوین وه حساو تیی. ۶ هه ر ئه و جوره که داود پادشایش که سیگ که خودا ئه وه جیا له کرده وه، سالحان حساو کئ، به خته وهر خوه ئی و ئویشی:

۷ «خوش وه حال ئه وانه که کاریل

گه نیان به خشریا و

گونایلیان داپوشریا.

۸ خوش وه حال ئه وه که خودا وه ند

گونای نیه خیدی حساو ی.

۹ ئی ئی خوش وه حال، ته نیا ئه را خه ته نه کریایته گان یانی جویله که یله یا ئه را خه ته نه

وه حساو نیه تید، چونیکه شهریه ت له باوه ت گونا ئاگدارمان که ید.

سالحان وه حساو هاتن له ری ئیمان

۲۱ وه لی ئیرنگه جیا له شهریه ت، ئه و سالح بوینه که له خوداس ئاشکراوه بیه، هه ر ئه و جوره که شهریه ت و نویسریای په یخه مهریل وه ئیه شایه تی دهن. ۲۲ ئی سالح بوینه که له خوداس له ری ئیمان وه عیسا مه سیحه و نسبو گشت ئه وانه بود که ئیمان تیه رن. ئه را ئیه که هو یج جیا وازیگ نیه. ۲۳ چونیکه گشتیه کی گونا کردنه و له جه لال خودا که م تیه رن. ۲۴ وه لی وه فیز ئیه و که مینیده خه لاتیک، له ری ئه و رزگاریه که ها ناو مه سیح عیسا، سالحان وه حساو تیه ن. ۲۵ هه ر ئه و مه سیح عیسا که خودا وه رجه وه دیاری کردوی تا بوده که فارته، که فارته یگ که وه وه سله ئی خوین ئیه و له ری ئیمان وه دهس تیی. ئیه ئه را نیشان داین دادپه روه ری خودا کریا، چونیکه خودا وه سه ور خودایی خوه ئی، له گونایی که وه رجه وه ئه نجام گردوی، چه وئ به ساوی. ۲۶ ئه و ئیجوره کرد تا دادپه روه ری خوه ئی وه ناو ئی زه مانه نیشان یی، تا دادپه روه ر خوه ئی بود و که سیگیش که وه عیسا ئیمان دیری، سالحان وه حساو باری.

۲۷ جا ئه گهر ئیجوره سه وه چه شانازی کیم؟ وه هو یج چشتیک! وه پئ چ شهریه تیک؟ وه پئ شهریه ت کرده و؟ نه، به لکه م وه پئ شهریه ت ئیمان. ۲۸ وه بونه ئی ئیه که ئیمه وه ئیه باوه ر دیریم که ئسان له ری ئیمان و جیا له وه جی هاوردن کرده وه ئی شهریه ت، سالحان وه حساو تید. ۲۹ ئی خودا ته نیا خودای جویله که یله؟ ئی خودای ناجویله که یلیش نیه؟ هه لته ت که ئیه و

تو کردم سه باوگ مله تیل فره نگ.» له وه چه و خودايش ئیجوره سه، خودای که ئیبراهیم وه پی ئیمان هاورد، خودای که مردگیل زنیو کن و چشتیلی که نینه تیه ریده دی.

۱۸ وه شونینگ که ئمید نوی، ئیبراهیم وه روی ئمیده و باوهر کرد که بائه بوده باوگ مله تیل فره نگ، ئه وجوره که وه تریاویه پی که «نه ته وهی تو ئیجوره بود.» ۱۹ ئیبراهیم ئه وه خته که نورسپاده جه سهی خوهی که جور جه سهی مردگ بی وه ناو ئیمان بی هاز نوی، چونیکه هلايه نزیک سهد سال داشت یا ئه وه خته که نورسپاده منالان مردگ سارا. ۲۰ ئیبراهیم وه بی ئیمانیو وه وادهی خودا شک نه کرد، به لکهم وه ناو ئیمانی وه قه وه ته و بی و خودا جه لال دا. ۲۱ ئه وه وه ته مامی دلنیا بی که خودا تویه ناس وادهی خوهی بویه سهر. ۲۲ ههر وه ئی بونه ئیمانی «ئه رای سالج بوین وه حساو هات.» ۲۳ وه لی ئی قسبهی «ئه رای وه حساو هات»، ته نیا وه خاتر ئه وه نه نویسریا، ۲۴ به لکهم ئه رای ئیمه ییش نویسریا. ئه رای ئیمه ییش وه حساو تید، ئیمه ییلگ که ئیمان دیریم وه ئه یو که خودا وه ندمان عیسا له مردگیل زنیو کرد. ۲۵ ههر ئه وه عیسا که وه بونهی خه تایل ئیمه دریاده دهس مهرگ و ئه رای سالحان وه حساو هاتمنان زنیو بی.

ناشتی وه گهرد خودا له ری ئیمان

۵ جا وه خاتر ئیه که له ری ئیمان سالحان وه حساو هاتیمنه، له ری خودا وه ندمان عیسا مه سیح وه گهرد خودا ناشتی و سلامه تی دیریم. ۲ ئیمه له ری ئه یو، وه وه سه لهی ئیمان، ئی فیزیسه که وه ناوی به رده و امیم، وه دهس هاوردیمنه و وه ناو ئمید جه لال خودا شادی کیمن. ۳ نه ته نیا ئیه، به لکهم

نه کریا یه گان یانی ناجویله که یلیش ههس؟ چونیکه ئویشیم که ئیمان، ئه رای ئیبراهیم سالج بوین وه حساو هات. ۱۰ جا ئیه وه ناو چ وه زیگه و ئه رای وه حساو هات؟ ئی وه رجه خه ته نه کردنی بی یا وه شون ئه وه؟ هه لته بهت وه رجه خه ته نه کردنی بی، نه وه شون ئه وه. ۱۱ ئیبراهیم نیشانهی خه ته نه گرده وهر تا مورینگ بود وه ئه و سالج بوینه که وه رجه خه ته نه کردن له ری ئیمان داشت. ۱۲ ئامانج ئیه بی تا خودا ئه وه بکیده باوگ گشت که سیلی که جیا له خه ته نه ئیمان تیه رن که ئیجوره ئه وانیش سالحان وه حساو بان و ۱۲ تا ئیبراهیم بکیده باوگ خه ته نه کریا یه گان، یانی باوگ ئه وانهی که نه ته نیا خه ته نه بینه، به لکهم وه ناو ری ئیمانیش گام هه لگرن، ههر ئه و ری که ئیبراهیم باوگمان وه رجه ئه وه که خه ته نه بود، وه ناو ئه و ری گام هه لگردیاد.

۱۳ چونیکه ئه و واده که وه ئیبراهیم و نه ته وهی دریای که بونه میراتیخوهر جهان، له ری شه ریعت نوی، به لکهم له ری ئه و سالج بوینه بوی که وه مل ئیمان بنیاد نیاس. ۱۴ چونیکه ئه گهر ئه وانه که که فتوینه شون شه ریعت بونه میراتیخوهر، ئیمان دی هویچ نیه تیه رزید و واده پویچه و بود. ۱۵ چونیکه شه ریعت خه زه و خودا تیه ری؛ وه لی شوئی که شه ریعت نیه، دهس دریزی له شه ریعتیش نیه.

۱۶ وه ئی بونه سه که واده پالته و داسه ئیمان تا وه پی فیز بود و زمانه تیگ بود ئه رای گشت نه ته وهی ئیبراهیم، یانی نه ته نیا ئه رای ئه وانه که که فتنه سه شون شه ریعت، به لکهم ههر ئیجوریشه ئه رای که سیلی که وه ناو ئیمان ئیبراهیمیش که باوگ گشتمان به شدارن. ۱۷ ئه وجوره که وه ناو ته ورات نویسریاس: «مه

که وه راسی وه رجه وه که شه ريعه ت بيرې، گونا وه ناو جهان بی، وه لې شونېگ که شه ريعه ټېگ نود، گونا وه حساو نيه ټې. ^{۱۴} وه ئي حاله وه، له ئايه م تا موسای په څخه مهر، مهرگ وه سهر گشتيه کي حوکمراني کرد، ته نانه ت وه سهر که سيلېگ که گوناگه ټان جور خه تاي ئايه م نوي. ئايه م، نمونه ئی که سېگ بی که بايه باتياد.

^{۱۵} وه لې خه لاتی خودا جور ئه وه خه تا نيه. چوینکه نه گهر قېر فره ټېگ له رې خه تاي به ئنسان مردن، چه نې فره تر فیز خودا و نه وه خه لاتيه که له رې فیز به ئنسان، يانې عيسا مه سيح هاته دی، وه فراواني درياسه قېر فره ټېگ. ^{۱۶} ئی خه لاتيه جور دهر نه نجام گونای ئه وه به نه فره، يانې ئايه م نيه. چوینکه داوهرېگ که وه شون به خه تا هات، بيه بایس ماکوميه ت؛ وه لې خه لاتيگ که وه شون خه تایل فره ټېگ هات، بيه بایس صالح وه حساو هاتن. ^{۱۷} چوینکه نه گهر وه بونه ئی خه تاي به ئنسان، مهرگ له رې ئه وه ئنسانه حوکمراني کرد، چه نې فره تر نه وانه که فیز بی حساو خودا و خه لاتی صالح بوین گردنه سه وهر، له رې ئه وه ئنسانېگ تر، يانې عيسا مه سيح، وه ناو زنه يي حوکمراني که ن.

^{۱۸} جا هر نه و جوړه که به خه تا بيه بایس ماکوميه ت گشت ئنسانیل، به کرده وه ئی سالحانه یش، بوده بایس صالح وه حساو هاتن و ژيان گشت ئنسانیل. ^{۱۹} چوینکه هر نه و جوړه که له رې ملچه فته و کردن به ئنسان، قېر فره ټېگ گوناکار بین، له رې گوش ته کانن به ئنسانېش قېر فره ټېگ سالحانه و بون.

^{۲۰} ئېرنکه، شه ريعه ت هات تا خه تا فره وه بود؛ وه لې شوني که گونا فره وه بی، فیز فره فره وه بی. ^{۲۱} تا هر نه و جوړه که گونا وه ناو

وه ناو عه زاويلمانېش شادی کيمن، چوینکه زانيمن که عه زاو به رده وامي وه بار تيه رې و ^۲ به رده وامي، شه خسيه ت وه بار تيه رې و شه خسيه ت بوده بایس ئمید و ^۵ ئمید نيوده بایس شه رمزاريمان، چوینکه مابه ت خودا وه وه سله ئی روح القودوس که به خشرياسه ئيمه، رشياسه ناو دلتمان.

^۶ ئه را ئيه که وه ختې هېمراي ئيمه بی هاز بيمن، مه سيح له وه خت مناسونېگ ئه را خودانه ناسیل گیان خوه ئی دا. ^۷ چوینکه که متر پېش ټی که سېگ وه بونه ئی ئنسانېگ سالحان له گیان خوه ئی ده س بشورېد، هر چه ن هانې که سېگ ئی ئازايه بياشتود که ته نانه ت گیان خوه ئی ئه را ئنسان خاسېگ بی. ^۸ وه لې خودا مابه ت خوه ئی وه ئيمه ئيجوره نيشان دئ که هنای ئيمه هېمراي گوناکار بيمن، مه سيح نه را مان مرد. ^۹ جا ئېرنکه که وه گهر د خوین نه يو سالحان وه حساو هاتيمنه، چه نې فره تر له رې نه يو له خه زه و خودا نجات په ټا که يمن. ^{۱۰} چوینکه نه گهر وه ختې که ئيمه دشمنه بويمن، وه وه سله ئی مهرگ کوره گه ئی، وه گهر د خوداوه ناشتی دريايمن، چه نې فره تر ئېرنکه که وه گهر د خوداوه ناشتی دريايمنه، وه گهر د زنه يي کوره گه ئی نجات په ټا کيم. ^{۱۱} نه ته نيا ئيه، به لکه م ئيمه یش له رې خوداوه ندمان عيسا مه سيح که ئېرنکه له رې نه يو وه گهر د خوداوه ناشتی دريايمن، وه ناو خودا شادی که يمن.

مهرگ له رې ئايه م، زنه يي له رې مه سيح

^{۱۲} جا، هر نه و جوړه که گونا له رې به ئنسان هاته ناو جهان و له رې گونا یش مهرگ هات، جا وي جوړه مهرگ ريش گشت ئايه ميل گرد، چوینکه گشتيه کي گونا کردن ^{۱۳} ئه را ئيه

۱۱ هەر ویجوره، ئیوه‌یش بایه خوه‌دان له‌باوه‌ت گونا مردگ‌گ و وه‌ناو مه‌سیح عیسا له‌باوه‌ت خودا، زنی بزاین. ۱۲ جا نیلن گونا وه‌ناو جه‌سه‌یلدان که مرئ، حوکمرانی بکئ تا گوش له‌هه‌واوه‌ه‌وسیلئ بته‌کنین. ۱۳ ئەنامیل جه‌سه‌دان نیه‌نه دەس گونا تا بونه وه‌سیله‌گ ئەرا نادرسی، به‌لکه‌م جور که‌سیلئ که له‌مه‌رگ وه‌ره‌و زنه‌ی هاتنه‌سه‌و، خوه‌دان بته‌نه دەس خودا و ئەنامیل جه‌سه‌دان بته‌نه دەس خودا تا بونه وه‌سیله‌گ ئەرا سالج بوین. ۱۴ چوینکه گونا وه‌سه‌ردان حوکمرانی نیه‌کئ، ئەرا ئیه که له‌ژیر شه‌ریعت نین، به‌لکه‌م هاینه ژیر فیز.

خولامیل سالج بوین

۱۵ جا چه؟ ئئ بایه گونا بکیم چوینکه له ژیر شه‌ریعت نین، به‌لکه‌م هاینه ژیر فیز؟ هه‌رائه‌ه‌را! ۱۶ ئئ نیه‌زانین ئەگەر خوه‌دان جور خولامیلئ که هانه ژیر فه‌رمان، بئینه دەس که‌سیگ، ئەوسا بوینه خولامیل ئەو که‌سه که گوشه‌ی ته‌کنین، توای خولام گونا، که وه‌ره‌و مه‌رگ بید، توای خولام گوش ته‌کانن له‌خودا، که وه‌ره‌و سالج بوین بید؟ ۱۷ وه‌ی سپاس ئەرا خودا که هه‌ر چه‌ن یه‌ وه‌ختیگ خولامیل گونا بین، وه‌ی وه‌ قورن دل مل ناینه‌سه ژیر ئەو تالیمه که وه‌ی سپاراین. ۱۸ ئیوه وه‌گه‌رد رزگار بوین له‌گونا، بینه‌سه خولامیل سالج بوین. ۱۹ من وه‌بونه‌ی بی هازیلل س‌ریشت به‌شه‌ریدان، ئئ چشتیله وه‌گه‌رد که‌لیمه‌یل به‌شه‌ری ئویشم: هه‌ر ئەوجوره که یه وه‌ختیگ ئەنامیل جه‌سه‌دان جور خولام داینه دەس ناپاکئ و خراوی که وه‌ره‌و خراوییل فره‌تر بید، ئیرنگه‌یش ئەنامیل جه‌سه‌دان جور خولام بئینه دەس سالج بوینی که وه‌ره‌و

مه‌رگ حوکمرانی کرد، فیزیش له‌رئ سالج بوین حوکمرانی بکئد و له‌رئ خوداوه‌ندمان عیسا مه‌سیح، وه‌ره‌و ژیان ئەبه‌دی بوئد.

مردن له‌باوه‌ت گونا و زنه‌ی له‌باوه‌ت مه‌سیح

۱ جا چه بوشیم؟ ئئ بایه وه‌ گونا کردن به‌رده‌وام بوین تا فیز فره‌وه بود؟ ۲ هه‌رائه‌ه‌را! ئیمه که له‌باوه‌ت گونا مردیم، چوی تویه‌نیم هئیمرائ وه‌ناوئ زنه‌ی بکیم؟ ۳ ئئ نیه‌زانین گشتمان که وه‌ناو مه‌سیح عیسا خوسل ته‌عمید گردیمنه، وه‌ناو مردن ته‌عمید گردیم؟ ۴ جا وه‌گه‌رد ته‌عمید گردن وه‌ناو مه‌رگ، وه‌گه‌ردیه‌و نریایمه مه‌قبه‌ره تا هه‌ر ئەوجوره که مه‌سیح وه‌ وه‌سله‌ی جه‌لال باوگ ئاسمانی، له‌مردگیل زنه‌و بی، ئیمه‌یش وه‌ناو ژیان نوئگ گام هه‌لبگریم. ۵ جا ئەگه‌ر وه‌ناو مردنئگ جور مردن ئەبو، وه‌گه‌ردیه‌و بویمنه‌سه یه‌کئ، بی خه‌لاف وه‌ناو زنه‌و بیینئگ جور زنه‌و بین ئەبوش وه‌گه‌ردیه‌و بویمنه یه‌کئ. ۶ زانیم ئەو ئنسان جارانه که ئیمه بيمين، وه‌گه‌ردیه‌و وه‌سه‌لیب کیشریا تا جه‌سه‌ی گونا پوچه‌و بود و ویجوره دیت‌ر گیروده‌ی گونا نویم. ۷ چوینکه ئەوه که مردگه، له‌گونا رزگار بیه. ۸ ئیرنگه ئەگه‌ر وه‌گه‌رد مه‌سیح مردیمنه، ئیمان دیریم که وه‌گه‌ردیه‌و زنه‌یش که‌یمن. ۹ زانیم که مه‌سیح چوینکه له‌مردگیل زنه‌و بیه، دیت‌ر هه‌رائه‌ه‌ر نیه‌مرئ؛ دیت‌ر مه‌رگ وه‌سه‌ریه‌و حوکمرانی نیه‌کئ. ۱۰ ئەبو وه‌گه‌رد مردن خوه‌ی یه‌ جار ئەرا هه‌مویشه له‌باوه‌ت گونا مرد و وه‌ناو زنه‌ی ئیرنگه‌ی خوه‌ی ئەرا خودا زنه‌ی کئ.

وه گهرد مردن له باوهت نهو چشته که نیمه
گیروده کردوی، له شهریهت رزگار بویمه تا
وهناو ری تازهی روح خدا خزمهت بکیم، نه
وهناو ری کویه نهی شهریهت نویسریاینگ.

شهریهت و گونا

۷ جا چه بویسیم؟ ئی شهریهت گوناس؟
بی گومان نه خیر! وی حاله نه گهر شهریهت
نویاتیاد، گونا نیه ناسیام. چوینکه نه گهر
شهریهت نه وهتوی «تاما مه که»،
نیه زانستیام تما کردن چه س. ۸ وهلی گونا له
ری ئی حوکم شهریهته، دهرفته په یا کرد تا
هر جور ته ماینگ له منا بارنده دی. چوینکه
جیا له شهریهت، گونا مردگه. ۹ دهروانی من
جیا له شهریهت زنی بیم؛ وهلی وهختی حوکم
شهریهت هات، گونا زنیو بی و من مردم.
۱۰ هر نهو حوکمه که وادهی زنه بی دا، نه را
من مهرگ وه بار هاورد. ۱۱ چوینکه گونا له
ری حوکم شهریهت دهرفته په یا کرد، فریوم
دا و له ری نهو مه دا وهر کوشت. ۱۲ جا
شهریهت موقه دهسه و حوکم شهریهتیش
موقه دهسه و درس و خاسه.

۱۳ جا ئی نهو چشته که خاسه نه را من بیه
بایس مهرگ؟ هه را نه هر! گونا بی که له ری نهو
چشته که خاسه، مهرگ وهناو من هاورده دی
تا ویجوره گونا، گونا بیی مالوم بود و له ری
حوکم شهریهت خراوی گونا مالوم بود که
چه ئی بی نه زاس.

۱۴ چوینکه نیمه زانمین که شهریهت
روحانیه، وهلی مه هامة ناو جهسه و جور
خولامیگ فروشیامهسه گونا. ۱۵ مه نیه زانم
چه که م، چوینکه نه نهو کاره که توام، به لکه م
هر نهو کاره که قیمنه لی تی، وه جی تهرم.
۱۶ ئیرنگه نه گهر نهو کاره وه جی تهرم که

قودوسیته بید. ۲۰ چوینکه وهختی که
خولامیل گونا بوین، له صالح بوین رزگار بین.
۲۱ وه نهو وهخته، له وه جی هاوردن کاریلی که
ئیرنگه له لیان شهرمزارین، چ به رزگ بردینه؟
چوینکه ئاخر نهو کاریله مهرگه! ۲۲ وهلی
ئیرنگه که له گونا رزگار کریاینه و بینهسه
خولامیل خودا، به رزگ که ده پده سده نهو
وهرو قودوسیته بیده دان و ئاخره گه ئی
زنه بی نه بده. ۲۳ چوینکه حه قدهس گونا
مهرگه، وهلی خه لات خودا زنه بی نه بده دی
وهناو خودا وهندمان مه سیح عیساس.

رزگار بوین له شهریهت

۷ ئی برایل، ئی نیه زانین که شهریهت ته نیا
تا وهختی که ئایه میگ زنیه، وه ملتهو
حوکمرانی کی؟ نه را ئیه که وه گهر که سیلی
قسیه که م که شهریهت زانن، ۲ چوینکه
وه پ شهریهت، زن شویدار تا وهختی
شویه گه ئی زنی بود، به سراسه ملتا، وهلی
نه گهر شویه گه ئی بمری، نهوسا زنه گه له
نهو شهریهته که نهو وه مل شویه گه ئی
به سریاوید، رزگار وه بود. ۳ نه گهر زن، وهختی
که شویه گه ئی زنیه، وه گهرد پاینگ تر زنه بی
بکی، وه داوانپیس ناوی بهن. وهلی نه گهر
شویه گه ئی بمری، له نهو شهریهته رزگار وه
نه گهر شوی بکه نه پاینگ تر، داوانپیس نیه.

۴ هر ویجوره، ئی برایلیم، ئیوهیش له ری
جهسه ئی مه سیح له باوهت شهریهت مردینه
تا هن که سیگ تر بوین، یانی بوبنه هن نهو که
له ناو مردگیل زنیو بیه، تا نه را خودا بهر باریم.
۵ چوینکه وهختی که وه ئیر حوکمرانی جهسه
زنه بی کردیایم، هه واهوه و هسیل گونا بارمان که
شهریهت هانپان دیاد، وهناو نه نامیلیمان کار
کردیا تا نه را مهرگ بهر باریم. ۶ وهلی ئیرنگه

باریده‌ی. خودا کوره‌گه‌ی خوه‌ی وه شیوه‌ی
جه‌سه‌ی گوناکار و ئه‌را گونا کل کرد و وه‌ناو
جه‌سه، گونا ماکوم کرد،^۴ تا ئه‌و چشتیل درسه
که شهریه‌ت داواکاری ک‌ی، وه‌ناومان بایده
دی، وه‌ناو ئیمه که نه وه پ‌ی جه‌سه به‌لکه‌م وه
پ‌ی روح خودا ری ره‌وشت کیم.

^۵ چوینکه ئه‌وانه که وه پ‌ی جه‌سه زنه‌ی
که‌ن، فکریلپان نه‌نه بان چشتیل جه‌سه‌ی،
وه‌لی ئه‌وانه که وه پ‌ی روح خودا زنه‌ی
که‌ن، فکریلپان نه‌نه بان چشتیلی که له روح
خوداس.^۶ دهرئه‌نجام دل‌به‌ساین وه چشتیل
جه‌سه‌ی، مهرگه، وه‌لی دهرئه‌نجام وه‌شون
که‌فتن له چشتیل روحانی، ژیان و ناشتی و
س‌لامه‌تیه.^۷ چوینکه دل‌به‌ساین وه چشتیل
جه‌سه‌ی دشمنه‌نی وه‌گه‌رد خوداس، ئه‌را ئیه‌ک
نیه‌چوده ژیر حوکمرانی شهریه‌ت خودا، وه
راسیش که نیه‌تویه‌نی.^۸ که‌سیلی که هانه ژیر
حوکمرانی جه‌سه، نیه‌تویه‌نن خودا خوه‌ش‌نود
بکه‌ن.

^۹ ههر چهن که ئیه‌و وه ژیر حوکمرانی جه‌سه
نین، به‌لکه‌م هاینه ژیر حوکمرانی روح خودا،
هه‌لبه‌ت ئه‌گه‌ر روح خودا وه‌ناودان نیشه‌ج‌ی
بود. ههر که‌سیگ که روح مه‌سیح نیاشتود،
ئه‌وه هن مه‌سیح نیه.^{۱۰} وه‌لی ئه‌گه‌ر مه‌سیح
ها‌ناودان، ههر چهن جه‌سه‌دان وه‌بونه‌ی گونا
مردگه، وه‌لی چوینکه سالحان وه‌حساو هاتینه،
روح خودا ئه‌را‌دان ژیا‌نه.^{۱۱} ئه‌گه‌ر روح ئه‌یو که
عیسا له‌مردگیل زنیو کرد وه‌ناودان نیشه‌ج‌ی
بود، ئه‌یو که مه‌سیح عیسا له‌مردگیل زنیو
کرد، له‌ری روح خوه‌ی که وه‌ناودان نیشه‌ج‌یه
وه جه‌سه‌یلدانی‌ش که مر‌ی، زنه‌ی به‌خشید.

^{۱۲} جا ئ‌ی برایل، ئیمه قه‌ردرداریم، وه‌لی نه وه
جه‌سه، تا وه پ‌ی جه‌سه زنه‌ی بک‌یم.^{۱۳} چوینکه
ئه‌گه‌ر وه پ‌ی جه‌سه زنه‌ی بک‌ین، مر‌ین؛ وه‌لی

نیه‌توام‌ی، جا قه‌بول د‌یرم که شهریه‌ت خاسه.
^{۱۷} جا ئ‌یرنگه، دی من نیم که ئ‌ی کاره که‌م،
به‌لکه‌م گونا‌یگ که وه‌ناوم نیشه‌ج‌یه ئ‌ی کاره
ک‌ی.^{۱۸} چوینکه زانم که وه‌ناو من، یانی وه‌ناو
جه‌سه‌م، هویچ چشت خاس‌یگ نیشه‌ج‌ی نیه.
چوینکه توام ئه‌و چشته که درسه وه ج‌ی بارم،
وه‌لی نیه‌تویه‌نم وه ج‌ی بارمه‌ی.^{۱۹} چوینکه ئه‌و
کار خاسه که توام، وه ج‌ی نیه‌تیه‌رم، به‌لکه‌م
کار خراو‌یگ که نیه‌توام، ههر وه ج‌ی تیه‌رم.
^{۲۰} ئ‌یرنگه ئه‌گه‌ر ئه‌و کاره که‌م که نیه‌توام‌ی، ئ‌یه
دی من نیم که ئه‌و کاره ک‌ی، به‌لکه‌م گونا‌یگ
که وه‌ناوم نیشه‌ج‌یه ئه‌و کاره ک‌ی.

^{۲۱} جا وه ئ‌ی یاسا پ‌ی به‌م که وه‌خت‌ی
توام کار درس وه ج‌ی بارم، خراوی‌ها
وهر ده‌سمه‌و.^{۲۲} چوینکه من وه‌ناو ئایه‌م
ده‌روینیم له‌شهریه‌ت خودا دل‌شادم،^{۲۳} وه‌لی
یاسا‌یگ‌تر وه‌ناو ئه‌نامیل خوه‌م دوینم که
وه‌گه‌رد شهریه‌ت‌یگ که زه‌ین من قه‌بول‌ی ک‌ی،
شهر ک‌ی و مه‌گیروده‌ی یاسا‌ی گونا ک‌ی که
وه‌ناو ئه‌نامیل نیشه‌ج‌یه.^{۲۴} ئاخ که چ ئایه‌م
ب‌یبه‌خت‌یگ‌م! کیه که له‌ئ‌ی جه‌سه‌ی مهرگه‌ر زگارم
بک‌ی؟^{۲۵} سپاس ئه‌را خودا له‌ری خوداوه‌ندمان
عیسا مه‌سیح!

ئ‌مجا من خوه‌م وه‌گه‌رد زه‌ینم خو‌لام‌ی
شهریه‌ت خودا که‌م، وه‌لی وه‌گه‌رد جه‌سه‌م
خو‌لام‌ی یاسا‌ی گونا که‌م.

زنه‌ی وه‌ناو روح خودا

۸ جا ئ‌یرنگه ئه‌را ئه‌وانه که هانه ناو مه‌سیح
عیسا هویچ ماکومیه‌ت‌یگ نیه،^۲ چوینکه
وه‌ناو مه‌سیح عیسا، شهریه‌ت روح زنه‌ی له
یاسا‌ی گونا و مهرگه‌ر زگار‌دان کرد‌یه؛^۳ چوینکه
خودا ئه‌و کاره وه‌ج‌ی هاور‌د‌یه که شهریه‌ت
وه‌بونه‌ی بی‌هازی جه‌سه نه‌تویه‌نست وه ج‌ی

ٲٲرنگه ٲمیدی که بونٲرٲد، دی ٲمید نیه. چوینکه کیه که وه ٲو چشته که دویٲی ٲمید بیاشتوی؟ ^{۲۵} وه ٲی ٲه گهر وه ٲو چشته که نیونیم ٲمید دٲریم، وه سهورهه چه وه ٲریم.

^{۲۶} ههر ویجوره روح خودا وهناو بی هازیمان، مه یه ٲمان دهی، چوینکه نیه زانیم ٲهرا چ چشتی بایه دوعا بکٲیم. وه ٲی روح خودا خوهی وه گهر د ٲاخیلٲگ که نیود وه که لیمه یل بویشیدی، ٲهرا مان ناوچی کی. ^{۲۷} ٲهوه که دلیل وشکنٲد، زانی فکر روح خودا چهس، چوینکه روح وه ٲی خاست خودا، ٲهرا ٲیمانداریل وه مه سیح ناوچی کی.

^{۲۸} جا ٲیمه زانیم ٲهرا که سیلٲگ که خودا دوس دٲرن و وه ٲی ٲامانچ ٲه یو دهنگ کریانه، گشت چشتٲگ وه یه کهو ٲهرا خاسی ٲهوانه کار کی. ^{۲۹} چوینکه خودا ٲهوانه که وه رجه وه ناسی، ههر ٲیجوره ٲهوانه وه رجه وه دیاری کرد تا وٲنهی کوره گهی خوهی دهر بان، تا کوره گهی بوده یه کم زگ وهناو برایل فره یگ. ^{۳۰} جا ٲهوانه که وه رجه وه دیاری کرد دهنگیانیش کرد و ٲهوانه که دهنگیان کرد سالحانیس وه حساو هاورد؛ ٲهوانه که سالحان وه حساو هاورد، جه لالیش دا.

مابهت هه مویشیهی خودا

^{۳۱} جا وه نوای ٲی چشتیله چه تویه نیم بویشیم؟ ٲه گهر خودا ها گهر دمانا، کیه که بتویه نی وهنومان بوسد؟ ^{۳۲} ٲی خودا ٲگ که کوره گهی خوهی دریخ نه کرد، به لکه م ٲه یو له ری گشتمان داده دهسهو، ٲی وه گهر دیشیهو گشت چشتٲگ وه دهس دلوازای نیه وه خشتیده ٲٲمان؟ ^{۳۳} کیه که بخت بکٲده هه ٲوزارده یل خودا؟ خوداس که ٲهوانه سالحان وه حساو تیه ری! ^{۳۴} جا کیه که بتویه نی ماکومیان بکی؟

ٲه گهر له ری روح خودا، کرده وهی جهسه بکوشین، زنه یی کین. ^{۱۴} چوینکه گشت ٲهوانه که له ری روح خودا رٲنمای بون، کوریل خودان. ^{۱۵} ٲهرا ٲهک ٲیوه روح خو ٲی به ٲا نه کردین تا وه دواره رخدان بچود، به لکه م روح زړکوری دریا سه ٲدان که وه وه سه لهی ٲهوه هاوار کٲیم: «ٲهبا، باوگه.» ^{۱۶} جا روح خودا خوهی وه گهر د روح ٲیمه شایه تی دهی که ٲیمه روله یل خودایم. ^{۱۷} ٲه گهر روله یلیم، جا میراتی خوه ریش هیمن، یانی میراتی خوه ریل خودا و هاو میراتی مه سیح. وه ٲی مهرجه که ٲیمه وه گهر د ٲه یو عه زاو بکیشیم تا ٲیمه ریش وه گهر دیوه جه لال ٲه ٲا بکٲیم.

جه لال وره روی

^{۱۸} چوینکه من فکر که م، رهنجیل ههر ٲی زه مانه وه گهر د جه لالی که توای ٲهرا مان ٲاشکراوه بود، نیود به راوردی کرد. ^{۱۹} چوینکه گشت درسکریایل خودا وه تاسه ی ته مام چه وه رٲن تا کوریل خودا ٲاشکراوه بون. ^{۲۰} چوینکه درسکریایل خودا دریاده دهس بوچی، نه وه خاست خوهی، به لکه م وه بونه ی ٲه یو که داده ی دهسهو، وه ٲی ٲمیده ^{۲۱} که خود درسکریایل خودایش له خو ٲی گه نیان رزگار بون و وهناو رزگاری ٲر جه لال روله یل خودا به شدارهو بون.

^{۲۲} ٲهرا ٲه که زانیم که گشت درسکریایل خودا تا ٲٲرنگه وه گهر د یه کهو له زانٲگ جور ژان زاین ٲاخ هه لکیشن. ^{۲۳} جا نه ته نیا درسکریایل خودا، به لکه م خوه مانیش که نه و بهر روح خودا دٲریم، له ناخمانه و ٲاخ هه لکیشیم، ههر ٲو جوره که وه تاسه وه چه وه ری زړکوری، یانی رزگاری جه سه یلمانیم. ^{۲۴} چوینکه وه ٲی ٲمیده نجات ٲه ٲا کردیم.

مهسیح که خودای بان سهر گشتیه کیگه و تا نه بد پر بمارکه. ثامن.

^۱ وهلی ئیجوره نیه که چمائی که لام خودا وه دی ناتیه، چونیکه گشت نه وانه که له قه وه ئیسرائیلین، وه راسی ئیسرائیلی نین و ^۷ گشت نه وانه که له نه ته وهی ئیبراهیمین، منائیل نه وه نین. به لکه م وه ناو کتاو تهورات نویسیاس: «نه ته وهی تو ناو خوهی له ته سحاق گری.» ^۸ یانی، منائیل جهسهی، منائیل خودا نین، به لکه م منائیل واده، نه ته وهی ئیبراهیم وه حساو تیهن. ^۹ چونیکه واده ئیه بی که «سالی تر ههر ئی وه ختیه تیه مه وه کورینگ که فیده قال سارا.»

^{۱۰} نه ته نیا ئیه، به لکه م ههر ئیجوره ریکا له یه پیا، یانی له باپرمان ته سحاق زگی پر بوی. ^{۱۱} - ئهرا ئیهک ئامانج خودا وه ناو هه لوژاردن بهرده وام بمیی، نه وه بونهی کرده وه، به لکه م وه بونهی ئیه کو دهنگ که ید - وهرجه نه وه که منائیلی بانه دنیا، یا کار خاس یا خراوینگ بکه ن ^{۱۲} وه ریکا وه تریا که: «گه وره گه وه بویچکه گه خزمهت کی.» ^{۱۳} ههر نه وجوره که وه ناو کتاو مه لاکي په ئیخه مه ر نویسیاس: «یا قوب دوس داشتم، وهلی قینه عیسو هاتیاد.»

^{۱۴} جا چه بوشیم؟ ئی خودا دادپه روه ر نیه؟ هه لبهت که ئیجوره نیه! ^{۱۵} چونیکه وه موسای په ئیخه مه ر ئویشی:

«به زه یم تیده ههر که سیگ که به زه یمه

پی بای و

دلسوزی که مه ههر که سیگ که دلم

ئه رایی بسزی.»

^{۱۶} جا وه خاست یا ته قالا کردن ئایه م نیه، به لکه م وه خودایگه که به زه ی کی. ^{۱۷} چونیکه وه ناو تهورات، خودا وه فرعون ئویشی: «ههر

مهسیح عیساس ئه وه که سه که مرد، نه نانهت نه ته نیا ئیه به لکه م زنیه و بی و ها دهس راس خودا، نه وه سه که وه راسی نه رمان ناوچی کی! ^{۲۵} کیه که ئیمه له مابهت مهسیح جیاوه کی؟ بهرد یا په شیوی یا عهزاو یا قاتوقری یا رویتی یا خه تهر یا شمشیر؟ ^{۲۶} ههر نه وجوره که وه ناو کتاو زه بور نویسیاس: «ئیمه وه دریزی روژ، وه بونهی تو روی وه روی مه رگ بویمین و جورینگ نورنه پیمانه وه که چمائی په سیلینگیم که رز کریایمه تا سهرمان بورن.»

^{۲۷} نه، ئیمه وه ناو گشت ئی چشتیه له ری ئه یو که مابهتمان کرد، له نه وانه که سه رکه فتن، سه رتریم. ^{۲۸} چونیکه دلنیا نه مه رگ و نه زنه یی، نه فریشته یل و نه سه روکیل، نه چشتیل ئیزنگه و نه چشتیل وه ره روی، نه هیزیل و ^{۲۹} نه به رزای و نه قویلا و نه هوبچ چشتیگتر وه ناو گشت درسکریایل خودا، نیه تویه نی ئیمه له مابهت خودا که وه ناو خودا وه ندمان مهسیح عیساس، جیاوه بکی.

قهوم هه لوژاریای خودا

۹ وه ناو مهسیح راس ئویشم، درو نیویشم، وژدانمیش وه ناو روح القودوس شایه تی ئه رام دهی که ^۲ وه ناو دل خوه م خه م فره یگ و خوسه ی هه مویسه یی دیرم. ^۳ چونیکه ئاوه ختیم ئیه بی که خوه م له ری برایلم، یانی نه وانه که له باوهت جهسه خزم و کار منن، بچمه ژیر لانهت و له مهسیح بوریم. ^۴ نه وانه ئیسرائیلین و وه روله قه بول بین هن نه وانه سه، جه لال و په یمانیل هن نه وانه سه، شه ربعت دریا سه نه وانه، په ره سش و واده یل هن نه وانه سه؛ ^۵ باپرل هن نه وانه و مهسیح وه پی جهسه له نه ته وهی نه وانه سه، ههر نه وه

۲۷ جا ٺه شعہ یای پھخہ مہر لہ باوہت قہوم
 ئیسرائیل ھاوار کئ: «تہانہت ٺہ گہر ژمارہی
 کوریل ئیسرائیل جور شنیل دہریا بود، تہنیا قیر
 کہ میگ لہ لیان نجات پھیا کهن. ۲۸ چونکہ
 خوداوند حوکم خوہی وہ تہامی و بی ماتہ لی
 وہ مل زہوی وہ جئ تہہری.» ۲۹ جا ہہر
 ٺہوجورہ کہ ٺہ شعہ یا پیشگوپی کرد:

«ٺہ گہر خوداوند لہ شکہ ریل، نہ تہوہیگ
 ٺہرامان نہ ٺہشتیادہ جئ،
 بویامنہ جور شار سودوم و بویامنہ
 جور شار عہمورہ.»

بی ئیمانی قہوم ئیسرائیل

۳۰ جا چہ بویسیم؟ ناجویلہ کہ یلیگ کہ
 وەشون سالج بوین نوین، ٺہوہ وہ دہس
 ھاوردنہ، بانی ٺہوہ سالج بوینہ کہ لہ ری
 ئیمان وہ دہس تی؛ ۳۱ وەلی قہوم ئیسرائیل
 کہ کہفتوینہ شون شہریعہ تیگ کہ ٺہوانہ
 وەرہوہ سالج بوین بید، ٺہوہ شہریعہ تہ وہ دہس
 ناوردن. ۳۲ ٺہرا؟ چونکہ نہ لہ ری ئیمان،
 بہلکہم لہ ری کردہوہ وەشونئہوہ بین. ٺہوانہ
 ہہر لہ بان ٺہوہ کوچگہ کہفتنہ خوار کہ بودہ
 بایس کہفتنیاں، ۳۳ ٺہوجورہ کہ وەناو کتاو
 ٺہ شعہ یای پھخہ مہر نویسریاس:

«بنور، وەناو کویہی سہیون کوچگیگ
 نہم کہ بودہ بایس کہفتن و

تاش کہ مہر تیگ کہ بودہ بایس وہ

خوار کہفتن؛

ہہر کہس ئیمان باریدہ پی،

شہرمزارہوہ نیود.»

۱. ئی برایل، ٺاوہختی دل و دوعای من
 وہ دہرگیگ خودا ٺہرا قہوم ئیسرائیل
 ٺہسہ کہ نجات پھیا بکہن. ۲ چونکہ شایہ تی
 ٺہراپان دہم کہ ٺہرا خودا غیرہت دیرن، وەلی

وہ ئی ٺامانجہ تو ہہ ٺورانم تا ہیژ خومہ وەناو
 توی نشان بیہم و تا وەناو سہرئانسہر زہوی
 ناوم جار بیژنید.» ۱۸ جا خودا وہ ہہر کہ سیگ
 کہ بتوای بہزہی تید و ہہر کہ سیگ کہ بتوای
 دلرہ قہوہ کئ.

۱۹ ٺہوہ وختہ ٺویشیدہ پیم: «جا دی ٺہرا
 خودا سہرزہنشتان کئ؟ چونکہ کیہ کہ
 بتوہی لہ نوای خاست ٺہوہ بوسی؟» ۲۰ وەلی
 ئی ٺایہم، تو کیید کہ وەگہرد خودا دہمقال
 بکئ؟ «مہر درسکریا وہ درسکہرگہی خوہی
 ٺویشئ ٺہرا مہ ٺیجورہ درس کردیدہ؟» ۲۱ مہر
 کویزہ درسکہر حقہ نری کہ لہ یہ پاخوا
 خہری، دہفریگ ٺہرا کاریل گرنگ و دہفریگ
 تر ٺہرا کاریل مامولی درس بکئ؟

۲۲ چہ بود بویشی ٺہ گہر خودا ہہرچہن
 توای خہزہوہ خوہی نشان بی و ہیژ خوہی
 ٺاشکرا بکئ، دہفریل خہزہوہ کہ ٺہرا لہ بین چین
 گورجہوہ بینہ، وەگہرد سہور فرہیگ تامول
 بکئ، ۲۳ تا دہولمہنی جہلال خوہی وہ دہفریل
 بہزہی ٺاشکرا بکئ، دہفریلی کہ وەرچہوہ ٺہرا
 جہلال گورجہوہ کردیہ؟ ۲۴ ئیمیش کہ ٺہوہ
 دہنگمان کردیہ، لہ ئی دہفریل بہزہییمنہ،
 کہ نہ تہنیا لہ جویلہ کەیل، بہلکہم لہ
 ناجویلہ کەیلیش ہہن. ۲۵ ہہر ٺہوجورہ کہ
 وەناو کتاو ہوشع پھخہ مہر ٺویشئ:

«ٺہوانہ کہ قہوم مہ نوین، 'قہوم خومہ'

خوہنم و

ٺہوہ کہ عہزیز نوی، وہ 'عہزیز

خوہنمہی'.

۲۶ «درس ہہر وہ ٺہوہ شونہ کہ

وہ پپان وەتريا:

«ٺیوہ قہوم مہ نین،

ہہر وہ ٺہوہ شونہ 'کوریل خودای زنی'

خوہنریہن.»

۱۴ ئې چوى كه سېگ بچرن كه ئيمان
پې ناوردنه؟ چوى وه كه سېگ ئيمان بارن
كه هويچ وهخت له باوه تيه وه نه شنه فتنه؟
چوى بشنه فن، پې ئيه كه كه سېگ ئه راځان
بانگه وازى بكې؟ ۱۵ چوى بانگه وازى بكه،
ئه گهر كل نه كړينه؟ ههر ئه و جوړه كه وه ناو
كتاو ئه شعه ياي نويسرياس: «چ رهنگينه پاي
كه سيلې كه ئه وه مرگانېه بانگه وازى كه ن.»
۱۶ وهلى ئه وانه گشتيان گوش له ئينجيل
نه ته كاننه، چوپنكه ئه شعه ياي ئويشې: «چ
كه سېگ ئې خوداوه ند ئې چشته كه له ئيمه
شنه فتنه، باوهر كړدېه؟» ۱۷ جا ئيمان له
شنه فتن تېد و شنه فتن، له رې كه لام مه سيحه.
۱۸ وهلى پرسم: ئې نه شنه فتنه؟ هه لېه ت كه
شنه فتنه، چوپنكه وه ناو كتاو زه بور نويسرياس:
«دهنگيان وه ناو سه رئا نسهر زوى

په خشه و بيه و

كه لاميان تا ئه و پهر جهان په سيه.»

۱۹ وهلى پرسم: ئې ئيسرائيل نه فامې؟ يه كم
جار، موسا له ناو كتاو ته ورات، له زوان خودا
ئويشې:

«وه وه سله يي ئه وانه كه مله تيگ وه

حساو نيه تيه ن،

ئيوه تيه رمه سهر غيره ت؛

جا وه وه سله يي مله ت نه زانېگ

توره دان هه لگړنم.»

۲۰ ئمجا، ئه شعه يا وه ئازاي له زوان خودا
ئويشې:

«ئه وانه كه ميځې من نه كړدن،

مه دينه سه وه،

خوهم وه كه سيلې كه نه تواسنهم،

نیشان دامه.»

۲۱ وهلى له باوه ت ئيسرائيل ئويشې:

ئې غيره ته له روى ماري فته نيه. ۳ چوپنكه وه
بونه يي ئاگدار نوين له ئه و صالح بوينه كه له
خوداس و وه ئه و بونه كه وه شون مور كړدن
سالح بوين خويان بين، له ئه و صالح بوينېگ
كه له خوداس، گوش نه ته كانن. ۴ چوپنكه
مه سيح بن شهريعه ته تا ههر كه س ئيمان
باري، سالحان وه حساو باي.

۵ چوپنكه موساي په يخه مهر له باوه ت وه
سالح بوينه كه بنيادې وه بان شهريعه ته،
ئيجوره نويسد كه: «كه سېگ كه حوكميل
شهريعت وه جي باري، وه وه سله يي ئه وانه
زنه پي كي.» ۶ وهلى صالح بويني كه وه پې
ئيمان، ئويشېد: «وه ناو دل خوده نويس
كه به رزه ووده ئاسمان؟» ۷ باي تا مه سيح
باريده خوار يا «كه كه بچوده خوار
وه ناو جهان مردگيل؟» ۸ باي تا مه سيح وه ناو
مردگيل باريده بان. ۹ وهلى ئه وه چه ئويشې؟
ئيه ك «كه لام خودا نزيك توپه، ها ناو دهمد،
ها ناو دل.» ئيه ههر ئه و كه لام ئيمان سه
كه ئيمه جار دهم، ۹ چوپنكه ئه گهر وه
زوان خوده باري كه «عيسا خوداوه نده» و
وه ناو دل ئيمان بياشتويد كه خودا ئه يو له
مردگيل زنيه و كړد، نجات په يا كي. ۱۰ چوپنكه
وه گهر دله كه ئايه م ئيمان تيه ري و سالحان
وه حساو تېد و وه گهر زوانه كه ئيقار
كه تېد و نجات په يا كي. ۱۱ چوپنكه كتاو
ئه شعه ياي په يخه مهر ئويشېد: «ههر كه س
ئيمان باريده پې، شه رمار نيو.» ۱۲ چوپنكه
له بين جويله كه و يوناني جياوازيگ نيه،
ئه را ئيه ك ههر ئه و خوداوه نده، خوداوه ند
گشتيه كيگه و فره فره به ركك ده ته گشت
ئه وانه كه ئه يو بچرن. ۱۳ چوپنكه «ههر كه س
ناو خوداوه ند بچرېد، نجات په يا كي.»

«تا وه ئی ئیمروه خودا روح ور گیچی
دا پتان،
چه ویلی که نیوین و
گوشیلی که نیه شنه فن.»

«له دریژای روژ ده سیل خوم
وه ره و مه رد میگ که ملچه فته و که ره
و وه گرده مه و زدن، دریژو
کرمه.»

ئهو باقی مه رد م ئیسرائیل

۹ جا داود پادشا ئویشی:

«با سفره گه یان بوده دام و ته له ئه رایان،
بوده کوچگینگ وه نوای پاتان که بایس
که فتنه و بوده سزایگ ئه رایان.
۱۰ با تم بان چه ویلیان بگری تا نه تویه نن
بوین و

ئهرا هه مویشه پشتیان بچه میده و.
۱۱ جا پرسم: ئی ئه وانه پاتان هه لکه فته
تا بیه نه زه ویا؟ هه رائههرا وه جی ئه وه له
رئ خه تای ئه وانه، نجات ئهرا ناجویله که یل
هاتیه سه دی، تا قه وم ئیسرائیل باریده سه ر
غیره ت. ۱۲ ئیسه ئه گهر خه تای ئه وانه بوده
بایس ده و له مه نی جهان و ئه گهر شکه سیان
بوده بایس ده و له مه نی ناجویله که یل، جا
وه ختی که ژماره ی جویله که یلی که نجات په یا
که ن، کامله و بود، چه نی فره تر بوده بایس
ده و له مه نی؟

۱۳ ئیرنگه روی ده مم ها گهر د ئیوه
ناجویله که یل. له ئه وره که من ره سول
ناجویله که یلم، وه خزمه ته گهی خوم فره
شانازی که م، ۱۴ تا یه جورینگ ها ونژادیل
جویله که م بارمه سه ر غیره ت و و یجوره
برینگیان نجات بیه م. ۱۵ چوینکه ئه گهر ره د
بوین ئه وانه وه مانای ئاشتی جهان وه گهر د
خوداس، قه بول بوینیان چ مانایگ دیر،
بیجگه زنیه و بوین له مردگیل؟ ۱۶ ئه گهر
یه مشت له خه ویره گه که جور نه و به ریگ

۱۱ جا پرسم: ئی خودا قه ومه گه ی
خوه ی ره د کردیه؟ هه رائههرا؟
چوینکه من خوم ئیسرائیلیم، له نه ته وه ی
ئیراهیم په یخه مهر و له هوز بنیامین. ۲ خودا
قه ومه گه ی خوه ی که وه رجه وه ناسی، ره د
نه کردیه. ئی نه زانین نویسیای موقه ده س
له باوه ت ئه لیا س په یخه مهر چه ئویشی؟
له باوه ت ئیه که ئه وه چوی له لای خودا وه
له ده س قه وم ئیسرائیل گه ی کی و ئویشی:
۳ «خودا وه ندا، په یخه مهر یلد کوشتنه و
قوروانگ نیلد خاپور کردنه. ته نیا من مه نمه
و توان گیان منیش بسین.» ۴ وه ی جا و
خودا وه پچه س؟ ئه یو فره مایش کرد: «مه
ئهرا خوم هه فته هه زار نه فره نامه سه لا
که له نوای بت به عمل زانی نیانه.» ۵ هه ر
ویجوره، وه ئی زه مانیشه قیرینگ مه ننه که له
رئ فیز خودا هه لوژاریانه. ۶ وه ی ئه گهر له رئ
فیز بود، دی وه پچ کرده وه نیه؛ ئه گهر نه فیز
دی فیز نیه. وه ی ئه گهر له رئ کرده وه بود،
دیر وه روی فیز نیه، ئه گهر نه کرده وه دیر
کرده وه نیه.

۷ جا چه؟ ئیه ک ئیسرائیل ئه و چشته که
وه شوئی بی، وه ده س ناورد. هه لوژارده گان وه
ده س هاوردن، وه ی ئه و باقی تویش دلره قی
هاتن. ۸ هه ر ئه و جوره که وه ناو نویسیایل
موقه ده س نویسیاس:

نجات ئیسرائیل

۲۵ ئی برایل، نیه توام له ئی رازه بی خهوه ر بوین - نه خوائ خوه دان وه زانا بزاین - دلر هقی وه به شینگ له ئیسرائیل حوکم فه رما بیه، تا وه ختی که ژماره ی ناجویله که یلینگ که وه مه سیح ئیمان تیه رن، کامله و بود. ۲۶ جا ئیجوره گشت ئیسرائیل نجات په پا کی. جوری که وه ناو نویسیریال موقه دهس نویسیریاس:

« رزگار که له کویه ی سه هیون تید و خودانه ناسی له نه ته وه ی یاقوب هه لگرید. ۲۷ ئیه په ئیمان من وه گهر د ئه وانه سه وه ختی که گونا یلیان لا بوهم.» ۲۸ له باوه ت ئینجیل، جویله که یل وه بونه ی ئیوه، دشمنه نن؛ وه لی له باوه ت ده سنیشان خودای، ئه وانه وه بونه ی باپیریلیان، عه زیز خودان. ۲۹ چوینکه خودا خه لاتیل و داوه ته گه ی خوه ی نیه سیئیدوه. ۳۰ چوینکه هه ر ئه وجوره که ئیوه ده ورانینگ له خودا ملچه فته و کردیان، وه لی ئیرنگه وه بونه ی ملچه فته و کردن جویله که یل، به زه ی هاتیه سه پیدان، ۳۱ هه ر ئه وجوره ئه وانیش ئیرنگه ملچه فته و کردنه تا وه بونه ی به زه ی خودا وه ئیوه، ئیرنگه ی به زه ی بایده ئه وانه. ۳۲ چوینکه خودا گشتیه کی داسه دهس ملچه فته و کردن، تا به زه ی بایده گشتیه کی.

بیت ستایش

۳۳ ئای چه نی قویله ده وله مه نی و زانیاری و ماریفه ت خودا؛

پیشکه ش بود، موقه دهس بود، ئه وسا، گشت خه ویره که موقه دهسه و ئه گهر ریشه ی داره که موقه دهس بود، په له گانیشتی موقه دهسن.

۱۷ وه لی ئه گهر برینگ له په له گان بریان و تو، هه ر چه ن که په لینگ له دار زیتون کویه یله بید، وه ناو په لیل تر دریا ده قی دار زیتونه که و ئیرنگه له شیریه ی وه قه وه ت ریشه ی دار زیتون هاویه شی، ۱۸ شانازی وه سه ر ئه و په لیله مه که. ئه گهر ئیجوره که ی، وه هویرد بود تو نید که ریشه گه پارزینید، به لکه م ریشه گه س که پارزینیده. ۱۹ ئه و وه خته تو ئویشید: «په له گان بریانه تا من بیریه مه قیه و.» ۲۰ راس ئویشی. ئه وانه وه بونه ی بی ئیمانیا ن بریانه، وه لی توی له ری ئیمان به رده وای. جا لویته رز نه و به لکه م رخد بچود. ۲۱ چوینکه ئه گهر خودا به زه ی ناته په له ئه سلیه گان، وه تنیش به زه ی نیه تی.

۲۲ جا میره بانی و سه ختگیری خودا له وه ر چه وده و بود؛ سه ختگیری وه که سیلی که که فتنه سه خوار، وه لی میره بانی خودا وه توی، هه لبه ت وه ئی مه رجه که وه ناو میره بانیه گه ی به رده وام بمیی؛ ئه گهر نه تنیش برید. ۲۳ ته نانه ت ئه گهر ئه وانیش وه ناو بی ئیمانیا ن نه مین، وه دواره درینه قی دارگه وه، چوینکه خودا تویه ناس یه ی جارتز ئه وانه بیده قی دارگه وه. ۲۴ چوینکه ئه گهر تو له دار زیتون کویه یله بریاید و وه چه واشه ی سربشت خوده دریایه سه قی دار زیتون مالی، جا چه نی فره تر په له ئه سلیه گان تویه نن بیرینه قی ئه و دار زیتونی که له لی بریانه.

وہ پڻ ٿيڻانمان وه کار بگريم. ۷ ٿه گهر خزمهت
کردنه، وهناو خزمهت کردنمان. كه سيگ كه
تاليم دهئ، وهناو تاليمه گهئ. ۸ كه سيگ كه
هان دهئ، وهناو هان دايهه گهئ. كه سيگ
كه مهيهت دهسته ننگيل دهئ، ئي كار وه
دهسدنوازيهو بئي. كه سيگ كه رابهري كي، ئي
كار وه غيرتهو بئي. كه سيگ كه بهزهري كي،
ئي كار وه خوهشيهو بئي.

نیشانہیل مه سیحی راسه کانی

۹ مابهت بايه دوير له دورويي بود. له
شه رئا شويي قيندان باي و قورس بلچکيپنه ٿه
چشته كه خاسه. ۱۰ وه گهر مابهت برائانه،
يه کتره كي دوس بياشتوين. وهناو حرمت ناي
وه يه کتره كي، بيته نوای يه کانهو. ۱۱ غيره تدان
که مهو نود؛ وهناو روح گره دان باي و
خزمهت خوداوهند بکهن. ۱۲ وهناو ٿميد دلشاد
بون، وهناو بهرد سهو ر بياشتون و وهناو
دوعا بهردهوام بون. ۱۳ وهناو په رچهو کردن
هوهو جيل ٿي مانداريل وه مه سيح به شدار بون
و ميواندار بون.

۱۴ ٿه را كه سيلی كه عه زودان دهن، داوائ
بههركهت بکهن؛ داوائ بههركهت بکهن
و نوريان مه کهن! ۱۵ وه گهرد خوه شائيل،
خوه شي بکهن و وه گهرد ٿه وانه كه گيره کهن،
گيره بکين. ۱۶ وه گهرد يه کتره كي بسازن!
لويته رز نهون، بهلکه مه وه گهرد ٿايه ميل
پايه نرم، هات بچو بکهن. هويچ وهخت
خوه دان وه زانا ميه نه قه ٿم.

۱۷ وه هويچ کهس وه جيائ خراوي، خراوي
مه کهن. بهلکه مه هوشدان بود كه ٿه و چشته
كه له وهر چهو گشتيه كي حرمت ديئر،
وه جي بارين. ۱۸ ٿه گهر بود، تا ٿه وره كه
له دهسدان ٿيد وه گهرد گشتيه كي وه ناشتي

نيود له داوهريه گاني سهر دهر باري و
نيود رپه گاني بفامي.

۳۴ «چوينكه كيه كه فكر خوداوهند

زانستوي

يا كيه كه مه شويرهت داويده پي؟»

۳۵ «يا كيه كه خه لاتيگ به خشاويه خودا

تا وه جي ٿه وه بيژيده وه پي؟»

۳۶ چوينكه گشت چشتيگ له ٿيو و له

ري ٿيو و ٿه را ٿه يوه.

تا ٿه بهد جه لال ٿه را ٿه يوه بود. ٿامين.

قورواني زني

۱۲ جا ئي براييل، له وهر پرشه ئي بهزه نييل
خودا، لالکه پيدان كه جهسه بلدان
جور قوروانيگ زني و موقه دهس و دلخواز
خودا پيشكهش بکهن، كه په ره سش روحاني
ٿيو ههر ٿيه سه. ۲ شپوه ئي جهاننه نه گرنه
خوه دان، بهلکه مه وه نو کردن زرين خوه دان،
ٿالشت بون. ٿه وسا تويه نين بزاني كه خاست
خودا چهس؛ خاست خاس و په سهن كريا و
کاملئ.

۳ چوينكه له ري فيزيگ كه درياسه مه،
وه ههر کامدان ٿو يشم كه خوه دان فره تر له
ٿه و چشته كه بايه، نه زانين، بهلکه مه ههر كهس
چه نه ٿي مانتيگ كه خودا ٿه راي ديارى كرديه،
هوشيارانه خوه ئي داوهري بئي. ۴ چوينكه ههر
ٿه و جوره كه وهناو يه جهسه ٿه ناميل فره تيگ
ديريم و گشت ئي ٿه ناميله كاريان جور
يهك نيه، ۵ ٿيمه يش ههر چه ن فره يمن، وهناو
مه سيح يه جهسه يمن و ههر كام، گله وه گله
ٿه ناميل يه کتره کيم. ۶ وه پي فيزيگ كه له لاي
خودا درياسه پي مان، ٿيمه خه لاتي ليگ ديريم
كه جور يهك نين، جا باين تا خه لاتيه گانمان
وه كار بويم. ٿه گهر خه لاتيمان نه بوه ته، ٿه وه

وه بونه ئى وژدان خويشى بائه له ده سلاتداريل گوش بته كنى.

^۶ وه ئى بونه يشه باج دين، چوينكه ده سلاتداريل، خزمه تكاريل خودان و خويان نانه سه ئه را هر ئى كاره. ^۷ قهرده خودان وه گشتيه كي بيهن: وه ئه وه كه قهرده باج دايين ديرين، باج بيهن؛ وه ئه وه كه قهرده سهرانه دايين ديرين، سهرانه بيهن؛ وه ئه وه كه قهرده گه وراي وه جي هاوردين ديرين، گه وراي وه جي بارن؛ وه ئه وه كه قهرده حرمت گردن ديرين، حرمت بگرن.

وه دى هاتن شريعته له رى مابهت

^۸ هوپچ چشتيگ وه كه سى قهردار نهون، بيچگه ئيهك يه كتره كي مابهت بكين. چوينكه كه سىگ كه وه يه كيگ تر مابهت بكى، شريعته وه جي هاوردينه. ^۹ چوينكه حوكميل 'داوانپيسى مه كه'، 'خوين مه كه'، 'دزى مه كه'، 'توما مه كه'، و هر حوكميگ تر، گشتى وه ناو ئى كه لاهمه كول و كولبر بود كه «هاوساگده هر جور خوده دوس بياشتو.»

^{۱۰} مابهت، وه هاوساگه ئى خوه ئى خراوى نيه كي؛ جا مابهت وه دى هاتن شريعته.

^{۱۱} بيچگه ئيه ئيوه زانين هاينه ناو چ زهمانيگ. چوينكه ساتى ره سپه كه له خه وه لاسين، ئه را ئيهك ئيرنگه وه به راورد وه گهرده ئه وهخته كه تازه ئيمان هاورديم، نجات وه ئيمه نزيكتره. ^{۱۲} شهو ته مامه و روژ نزيكه. جا بان كرده وه ئى تيره يكي فرهى بيمن و زرهى نوير بكيمنه وه. ^{۱۳} بان رى رهوشتمان ئه وجوره درس بود كه شايسه ئى كه سيلنگه كه هانه ناو روشناي روژ. جا وهختمان وه ناو

و سلامه قى زنه يي بكه. ^{۱۹} ئى عه زيزهيل، هوپچوهخت خودان ئنتقام مه سين، به لكه م ئه وه بيته نه دهس خه زهو خودا. چوينكه وه ناو كتاو ته ورات نويسرياس كه «خودا وهند فهرمايش كى: "ئنتقام هن منه؛ منم كه سزا دم."» ^{۲۰} وه چه واشه وه، «ئه گهر دشمنه ورسپه، تيرى بكه! ئه گهر تيه نيه، چشتى بيه يى تا بنوشى! ئه را ئيه كه وه گهرده ئى كاره جورىگ شه رمزاري كى كه چمائي سكيلل گران خيده مل سهريه و.» ^{۲۱} خراوى وه سهرده زال نود، به لكه م وه گهرده خاسى وه سهر خراوى زاله و بو.

له ده سلاتداريل گوش بته كنن

۱۳ با هر كه سىگ خوه ئى بيه دهس ده سلاتداريل حاكم، چوينكه هوپچ ده سلاتيگ بيچگه له لاي خودا وه نيه و ئه وانه ئى كه هه ن، له لاي خودا وه ديارى كريانه. ^۲ جا ئه وه كه له نواي ده سلاتداريل وسيد، وه نواي ئه و چشته كه خودا ديارى كردي، و ساس و ئه وانه كه ئيجوره كه ن، داوه رى بون. ^۳ چوينكه كه سيللى كه كرده و ئان خاسه له حاكميل زاوريان نيه چود، وه لى كه سيللى كه كرده و ئان خراوه زاورiane ليان چود. ئى توائ له سايو ده سلات زاورده نه چود؟ جا ئه و چشته كه درسه، وه جي بار كه تاريخه ليد كى. ^۴ چوينكه ئه وه خزمه تكار خوداس ئه را خيزيهت توى. وه لى ئه گهر كار خراويگ بكى، زاورده بچود، وه بونه ئى ئيه كه بيخودى شمشير هه لنيه گرى. چوينكه ئه وه خزمه تكار خوداس، كه سىگه كه ئنتقام گرى و خه زهو خودا تيره رنده سهر ئايه ميگ كه خراواكاره. ^۵ جا ئايه م نه نه نيا ئه را پاريز له خه زهو خودا، به لكه م

کیم، ئه‌را خوداوهند زنه‌ی کیم و ئه‌گهر مریم، ئه‌را خوداوهند مریم. جا چ زنه‌ی بکیم، چ بمریم، هن خوداوهندیم. ^۹ چوینکه وه ئی بونه مه‌سیح مرد و وه‌دواره زنیوه پی تا ههم بوده خوداوهند مردگیل و ههم خوداوهند زنییل.

^{۱۰} تو ئه‌را براگه‌ئێ خوه‌د ماکوم که‌ی؟ یا ئه‌را وه براگه‌ئێ خوه‌د وه چه‌و سوک نوریتید؟ چوینکه گشتمان له‌نوای ته‌خت داوه‌ری خودا وسیم. ^{۱۱} ئه‌را ئیه‌ک وه‌ناو کتاو ئه‌شه‌ه‌یای په‌خه‌مه‌ر نویسریاس:

«خوداوهند فه‌رمایش کئ: وه ژیان خوه‌م که‌سه‌م که

ههر زرائنگ له‌نوای مه‌چه‌میده‌و

و ههر زوانینگ وه خودا ئیقرار کئ.»

^{۱۲} جا ههر کام له ئیمه‌ حساو خوه‌ئێ وه خودا ده‌پده‌و.

^{۱۳} وه ئی بونه، له ئیه‌ودویا باین یه‌کتره‌کی ماکوم نه‌کیم. به‌لکه‌م وه جئ ئه‌وه، بتوان هویچ وه‌خت له سه‌ر رێ برانگ کوچگیگ نه‌خین که بوده بایس که‌فتئ، یا چشتی مه‌نه‌نه‌ نوای ریه‌گه‌ئێ. ^{۱۴} من وه‌ناو خوداوهند عیسا زانم و قانی بیمه که هویچ چشتیگ وه خوئیه و ناپاک نیه. وه‌ئێ ئه‌گهر که‌سیگ فکر که‌پد که ئه‌وه ناپاکه، ئه‌پرای ناپاکه‌و بود. ^{۱۵} چوینکه ئه‌گهر وه‌گهرد ئه‌و چشته که خوه‌ید، براگه‌د ده‌رده‌داره‌و که‌ی، دیت رێ ره‌وشتد وه‌ناو مابه‌ت نیه. وه‌گهرد ئه‌و چشته که خوه‌ید، ئه‌و که‌سه که مه‌سیح وه‌بونه‌په‌و مرد، نابود مه‌که. ^{۱۶} جا نێلین وه خراوی باس ئه‌و چشته بکه‌ن که ئیوه وه خاس زانینه‌ئێ. ^{۱۷} چوینکه پادشایی خودا خواردن و نوشاین نیه، به‌لکه‌م سالح بوین و ناشتی و سلامه‌تی و خوه‌شی وه‌ناو

عه‌یاشی و سه‌رخوه‌شی و خیزی و هه‌رزهی و مرافه و چه‌سویی، وه سه‌ر نه‌وه‌پم، ^{۱۴} به‌لکه‌م خوداوهند عیسا مه‌سیح ههر جور د‌ل‌نگیگ بکینه وه‌ر. ئه‌را جه‌سه ته‌داروک نوین که هه‌واوه‌هه‌سلیی وه جئ بارین.

ئیمانداریل بی هاز و وه قه‌وه‌ت

۱۴ که‌سیگ که ئیمانی بی هازه، رێی بیه‌نه ناو خودان، بی ئه‌وه که وه سه‌ر باوه‌ریل مرافه بکین. ^۲ به‌کیگ باوه‌ر د‌یرئ که ههر چشتیگ تویه‌ن بخوئ، وه‌ئێ یه‌کیگتر که ئیمانی بی هازه، ته‌نیا سه‌وزی خوه‌ئێ. ^۳ ئه‌وه که گشت چشتیگ خوه‌ئێ، نه‌بایه وه ئه‌وه که نیه‌خوه‌ئێ وه چه‌و سوک بنوریده پیه‌و؛ ئه‌وه که گشت چشتیگ نیه‌خوه‌ئێ، نه‌بایه ئه‌و که‌سه که ههر خواره‌مه‌نیگ خوه‌ئێ، ماکوم بکئ. چوینکه خودا ئه‌و که‌سه قه‌بول کردیه. ^۴ تو کبید که وه خزمه‌تکار که‌سیگ تر حوکم که‌ی؟ سه‌رپا بوین یا که‌فتئ ها ده‌س گه‌وره‌گه‌ئێ. ئه‌وه به‌رده‌وام مینئ چوینکه خوداوهند تویه‌ناس ئه‌وه سه‌رپا بکئ.

^۵ که‌سیگ یه‌ روژ خاستر له‌ روژیلتر زانی؛ وه حالیکه‌و که یه‌کیگتر، گشت روژیل یه‌ئ جور زانی. ههر که‌س بایه وه‌ناو فکر خوه‌ئێ د‌ل‌نیا بود. ^۶ ئه‌وه که روژیگ وه تایبه‌تی گرنگ زانی، وه حرمه‌ت خوداوهند گرنگ وه حساو تیه‌رئ. ئه‌وه که خوئید، وه حرمه‌ت خوداوهند خوئید، چوینکه سپاس خودا کئ و ئه‌وه که له‌ خواردن پارێز کئ، ئه‌وه وه حرمه‌ت خوداوهند پارێز کئ و سپاس خودا کئ. ^۷ چوینکه هویچکام له ئیمه ئه‌را خوه‌مان زنه‌ی نیه‌کیم و هویچکام له ئیمه ئه‌را خوه‌مان نیه‌مریم. ^۸ ئه‌گهر زنه‌ی

ٺهرا تاليم ٽيمه نويسرياس تا له ريٰ بهردهوامي و له ريٰ دلگه رميٽگ كه نويسريال موقهدهس بهخشيد، ٽميد بياشتوئين.

٥ با خوداٽگ كه سهراچاوهي بهردهوامي و دلگه رميه، بوهخشيد پيدان تا ٺهوجوره كه وهگهرد خاست مهسيح عيسا جور درٽيد، وهگهرد يه كتره كي هاوفاكر بوين، ٦ تا يهدل و يهزوان، خودا يائي باوگ خوداوهندمان عيسا مهسيح ستايش بكين.

٧ جا هر ٺهوجوره كه مهسيح قهبولدان كردټه، ٽيوهيش يه كتره كي قهبول بكين تا خودا جه لال په ټا بكي. ٨ چونكه وهپيدان ٽوئشم كه مهسيح ٺهرا ٽيه كه راسي خودا نيشان يئي، بيه خزمه تكار خهته نه كريليل يائي هر ٺهوجويله كهيله تا وادهيلي كه وه باپيريلمان درياوي، مور بكي و ٩ تا ناجويله كهيل، خودا وهبونهي بهزه ييه گهي ستايش بكن. هر ٺهوجوره كه وهناو نويسريال موقهدهس نويسرياس:

«وه ئي بونه، وهناو ناجويله كهيل ستايشد كه م و

ٺهرا ناود بهيت خونه م.»

١٠ وهدواره وهناو كتاو تهورات فهرمايش كي:

«ئي ناجويله كهيل وهگهرد قهومه گهي

ٺهيو خوهشي بكن!»

١١ وهدواره وهناو كتاو زه بور فهرمايش كي:

«ٽيوه ئي گشت ناجويله كهيل، ستايش

خوداوهند بكن!

با گشت مردم، جه لالي بټه ن!»

١٢ وهدواره ٺهشعهاي پخه مهر ٽوئشي:

«ريشه يه سا ٽيد،

هر ٺهوه كه هه لسيډ تا وه سر

ناجويله كهيل فهرمانره واپي بكي؛

روح القودوسه. ١٨ هر كهس ويچوره خزمهت مهسيح بكي، خودا قهبولي كي و مهردميش موري كن.

١٩ جا بان وهشون ٺهوجشته بوئين كه بايس ٽاشتي و سلامه تي و وهسه رپانين يه كتره كي مانه. ٢٠ وهبونهي خوارده ميني كار خودا خراو مه كه! وه راسي گشت خوارده مهنه گان پاك، وهلي خواردن هر خوارده مهنه گي كه بوده بايس كه فتن يه كيگتر، كار نادرسيكه. ٢١ خاسه كه گوشت يا شراو نه خوهي يا كاريگ نه كي كه بوده بايس كه فتن براگه د.

٢٢ باوهري كه له باوهت ئي چشتيله ديږي، با له لاي خوه و خودا بميني. خوهش وه حال كه سيگ كه له باوهت ٺهوجشته كه خوهي په سه ني كه ټد، داوهري خوهي نه كي. ٢٣ وهلي هر كهس كه شك بياشتود ٺهگهر بخوي، تاوانبار، چونكه له روي ٽيمان نه خوارديه سي، ٺهرا ٽيه كه ٺهوجشته كه له روي ٽيمان نود، گوناس.

نومونه مهسيح

١٥ ٽيمه كه وه هيٽيم، ها ملمانا كه بي هازيل ٽايه ميل زهيف تامول بكٽيم و وهشون خوهشوندي خوهمان نوين. ٢ باين تا هر كام له ٽيمه وهناو ٺهوجشت خاسه كه وهناو هاوساگهي خوهي دويني له ٺهوجاوهته ٺهوايهمه خوهشوندي بكي تا بوده بايس سر پا نايي. ٣ چونكه مهسيح وهشون خوهشوندي خوهي نوي، به لكه م هر ٺهوجوره كه وهناو كتاو زه بور نويسرياس: «سهرزه نشتي ٺهوانه كه سهرزه نشتي كردن رشيا ملما». ٤ چونكه هر چشتي كه وه روژيل جارانه نويسرياس،

«ئەوانە كە ھوېچوخت لەباوھت ئەيو
وھېتان نەوھترياوې، دوين و
ئەوانە كە ھوېچوخت نەشنەفتنە،
فامن.»

۲۲ ھەر وە ئى بونە، چەن جار كە تواسم بامە
ئەرا لادان نوام گرياس.

نەخشەئى پولوس ئەرا سەرداين لە روم

۲۳ ھەل ئېرنگە كە وە ئى مەنتەقەيلە، دى
شونئى ئەرا كار من نەمنە و لە ئەورە كە چەن
سالە ئەزەرت ھاتن ئەرا لادان دېرم، ۲۴ ئميد
دېرم لە سەر رېم وەر و ئېسپانيا، بوينمەدان
و وەشون ئەو كە قېرى لە بېن وەگەرددان
حەز كردم، ئەرا گەردېنم وە ئەورە مەبەتم
بېين. ۲۵ ھەل ئېرنگە دېرم چمە ئەرا ئورشەلېم
تا ئەرا ئېمانداريل وە مەسېح مەبەت بوەم،
۲۶ چوئىكە كليسايل مەنتەقەيل مەقدونىيە و
ئەخائىيە خوەشنود بېن لە ئىيە كە مەبەت كل
بەكەنە ئەرا دەستەنگىلى كە ھانە ئورشەلېم
كە وە مەسېح ئېمان دېرن. ۲۷ چوئىكە ئەوانە
خوئان خوەشنود بېن ئى كارە بەكەن و
وە راسپېش قەرددار جوئيلەكەيلن، چوئىكە
ئەگەر ناجوئيلەكەيل وەناو بەرەكتەيل روھانى
جوئيلەكەيل بەشدارەو بوينە، ھا ملئانەو كە
جوئيلەكەيل وەناو بەرەكتەيل پوئىلى خزمەت
بەكەن. ۲۸ جا وەختى ئى كارە كردم و ئەو چشتە
كە گەردەو بىيە دامەئى پئان، لە رى ئىو چمە ئەرا
ئېسپانيا. ۲۹ زانم كە وەختى بامە ئەرا لادان، وە
پرى بەرەكتە مەسېح تېەم.

۳۰ ئى برايل، وەبونەئى خوداوەندمان عيسا
مەسېح و مابەت روھ خودا، داوا لە لئيدان
كەم كە ئەرا من وە دەرگى خوداوە دوعا بكين
و وەگەرد ئى كارە وەگەردمەو تەقالا بەكەن

ناجوئيلەكەيل وە ئەيو ئميد بەسن.»
۱۳ با خودائى ئميد، وە گشت خوەشى و
ناشتى و سلا مەتى وەناو ئيمان، پردان بكى تا كە
وە ھىز روھ القودوس، نېقەلتوز لە ئميد بوين.

خزمەت پولوس وەناو ناجوئيلەكەيل

۱۴ ئى برايل، مە خوەم لە ئىو دئنيام كە
خودان لە خاسى پرىن و لە ھەر چى ماربەتە
پرىن و توپەين يەكتەرەكى تاليم بېين. ۱۵ ھەل لە
باوھت چشتىلېگ، وە ئازاى فرەنگەو ئەرادان
نوئىسامە، تا ئەوانە بىخەمە ھوئردان، وە بونەئى
ئەو فېزە كە خودا بەخشا پېم ۱۶ تا بومە
خزمەتكار مەسېح عيسا ئەرا ناجوئيلەكەيل
و خزمەت كاھنى جاردان ئىنجيل خودا وە
جى بارم، تا ناجوئيلەكەيل پېشكەشى قەبوئى
كريائىگ بون وە دەرگى خودا كە لە رى
روھ القودوس تەقدىس بېنە.

۱۷ جا وەناو مەسېح عيسا مدوئىگ دېرم
كە وە خزمەتەگەم وە خودا شانازى بەكەم.
۱۸ چوئىكە جىرئەت نەكەم لە باوھت چشتىگ
قسىيە بەكەم بېجگە ئەو چشتە كە مەسېح
لە رى منەو وە جى ھاوردېە تا ناجوئيلەكەيل
ئەرا گوش تەكانن لە ئيمان بارم - وەگەرد
قسىيەلېم و وەگەرد كاريلېم، ۱۹ وەگەرد ھىز
نېشانەيل و موزەيل، وەگەرد ھىز روھ خودا -
ئەوجورە كە لە شار ئورشەلېم تا شار ئيليرىكوم
دەور دامە و خزمەت ئىنجيل مەسېح وە
تەمامى، ئەنجام دامە. ۲۰ ئاوەختەم ھەموئىشە
ئىيە بى كە وەشونىگ ئىنجيل بانگەوازى بەكەم
كە ناو مەسېح تا ئەو وەختە نەشنەفتنە، تا
نەخوائى كە وە سەر بىنەوائى يەككىگر، بنىاد
بنەم، ۲۱ بەئەكەم ھەر ئەوجورە كە وەناو كتاو
ئەشەيائى پەتخەمەر نوئىرياس:

سَلَام برهسن. ^{۱۱} وه خزمه گم هیرودیون
 سَلَام برهسن. وه ئهوانه ئی که له بنه ماله ئی
 نارکیسوسن و وه خوداوهند ئیمان دێرن
 سَلَام برهسن. ^{۱۲} وه تریفینا و تریفوسا،
 که وهناو خوداوهند زامهت کیشن سَلَام
 برهسن. وه پرسیس عهزیز که وهناو خوداوهند
 فره زامهت کیشاس، سَلَام برهسن. ^{۱۳} وه
 روفوس که وهناو خوداوهند ههلوژاریاس،
 ههر ئیجوره دالگئ که ئهرا منیش دالگئ
 کردپه سَلَام برهسن. ^{۱۴} وه ئاسینکریتوس،
 فلگون، هرماس، پاتروباس و هرمس و برایی
 که هانه گهردیانهو سَلَام برهسن. ^{۱۵} وه
 فیلولوگوس، یولیا، نیریاس و خویشکه گهئ و
 ئولیمپاس و گشت ئیمانداریل وه مهسیح که
 هانه گهردیانهو سَلَام برهسن. ^{۱۶} وه ماچینگ
 موقهدهس سَلَامه به کتره کی بکهن. گشت
 کیسایل مهسیح سَلامدان رهسن.
^{۱۷} ئی برایل، لالکمه پیدان تا هوشدانه ئهوانه
 بود که بایس جیاوازین و نوا رته گه دان گرن
 و وه نوای تالیبی که ئیوه گردینه، وسن؛ له
 ئهوانه دویرهو بگرن، ^{۱۸} ئهرا ئیه که ئیجور
 که سیلینگ وه خوداوهندمان مهسیح خزمهت
 نیه کهن، به لکه م وه زگئان خزمهت کهن و
 وه گهرد قسیه بلی رهنگین و زوانبازی فریو دل
 ئایه میل ساده دهن. ^{۱۹} چونیکه دهنگ گوش
 ته کاندان وهناو گشتیه کی پیچپاس؛ جوری که
 له باوهت ئیوه فره خوه شالم. وه ئی له لیدان توام
 له باوهت ههر چشتینگ که خاسه زانیار و له
 باوهت ههر چشتینگ خراوه، ساده بوین.
^{۲۰} خودای ئاشتی و سَلامهتی وه ئی زوی
 شهیتان وه ژیر پایلدان تلنید.
 فیز خوداوهندمان عیسا مهسیح
 وه گهرددانهو بود.

^{۳۱} تا له دهس بی ئیمانیل یههودیه رزگار بوم
 و خزمه ته گم وه ئورشه لیم له لای ئیمانداریل
 وه مهسیح قه بول بکری. ^{۳۲} تا ویجوره وه
 خاست خودا وه خوهشی بامه ئهرا لادان و له
 لادان گیان تازه ینگ بگرم. ^{۳۳} خودای ئاشتی و
 سَلامهتی وه گهرد گشتدانهو بود. ئامین.

سَلَام و دورود

۱۶ مه خویشگمان فیبی که خزمه تکار
 کلیسای شار کنخریهس وه پیدان
 ناسنم، ^۲ تا وهناو خوداوهند، وه له ونی که
 شایسه ئی ئیمانداریل وه مهسیحه، قه بوئی بکین
 و له ههر چشتینگ که ههوه جی که فنی پیدان
 مهیه تی بیین، چونیکه وه فره که سیل، ته نانهت
 خود منیش مهیهت فره ینگ داس.
^۳ وه پریسکیلا و ئاکیلا، هاوکاریلیم وهناو
 مهسیح عیسا، سَلَام برهسن. ^۴ ئهوانه ئهرا
 گیان من مل خوئان نانه، نه ته نیا مه سپاسیان
 کم، به لکه م گشت کیسایل ناجویله که یلش
 سپاسیان کهن. ^۵ ههر ئیجوره وه کلیساینگ که
 ها ناو ماله گه ئیان سَلَام برهسن. وه ئپینتوس
 عهزیزم سَلَام برهسن، که یه کمین که سیگ بی
 که وه ناوچه ئی ئاسیا وه مهسیح ئیمان هاورد.
^۶ وه مریه م که ئهرا داندان زامهت فره ینگ کیشاس،
 سَلَام برهسن. ^۷ وه خزمیلیم، ئاندرونیکوس
 و یونیاس که وه گهردا وهناو زندان بین
 سَلَام برهسن. رهسولهیل، ئهوانه فره خاس
 ناسن و ئهوانه وه رجه من مهسیحی بینه.
^۸ وه ئامپلیاتوس که وهناو خوداوهند عهزیزم،
 سَلَام برهسن. ^۹ وه ئوریانوس هاوکارمان وهناو
 مهسیح و ئستاخیس عهزیزم، سَلَام برهسن.
^{۱۰} وه ئاپلیس که وهناو مهسیح قه بول کریاس
 سَلَام برهسن. وه بنه ماله گه ئی ئاریستوپولوس

۲۵ ئېزنگه جه لال وه ئه يو كه تويه ن وه پي
ئېنجيلېگ كه من جار دهم و وه پي تاليم
عيسا مه سيح، وه قه وه تدان بكي - ياني وه
پي وه جي ئه و رازه كه ئه را ده ورانيل دريژنگ،
شاريا ويده و، ۲۶ وه لي ئېزنگه ئاشكراوه بيه و
له ري نويسرايه گان په يخه مه ريل، وه پي حوكم
خوداي ته به دي، وه گشت مله تيل ئاشكرا بيه
تا ته وانه ئيمان بارن و گوش بته كنن. ۲۷ وه
ئه يو كه يه كي خوداي زاناس تا ته به د و تا ته به د
له ري عيسا مه سيح جه لال بود! ئامين.

۲۱ تيموتاوس هاو كارم سلامدان ره سخي.
ههر ئيجوره خزمه گانم لوكيوس، ياسون و
سوسيپاتروس يش سلامدان ره سننن.
۲۲ مه، تريبوس، نويسه ر ئي نامه، وه ناو
خودا وه ند سلامدان كه م.
۲۳ گايوس كه ميواندار من و گشت
كليساس، سلام ره سننن پيدان.
۲۴ ئراستوس كه خه زانه دار شاره و برامان
كوارتوس سلام ره سننن پيدان. [«فيز
خودا وه ندمان عيسا مه سيح وه گهر د گشتدان
بود. ئامين»].

